

Door Weer en Wind

Hallucinante
vertelavond

Algemene vergadering

Nationaal Park
Oosterschelde

Drie vlindervragen

sercu

de kantoorshop

voor bedrijf en privé

fax • kopie • print • computers
netwerken • internet • IT-service
tijdsregistratie • telefonie • meubilair
kasregisters • digitaal dicteren
toners & cartridges
papierwaren • schoolartikelen
eigen hersteldienst

VRIJE INGANG

www.sercu.be

BRUGSESTEENWEG 380
8800 ROESELARE

sercu

www.sercu.be

fax - kopie - print
netwerken - computers
IT service
tijdsregistratie
telefonie - meubilair - kasregisters
papierwaren - digitaal dicteren
toners & cartridges
eigen hersteldienst

bvba **Demees**
verzekeringen

Wilgenstraat 128
8800 ROESELARE
tel./fax 051 20 27 78
CDV inschrijvingsnr. I6740

Wij plaatsen alle verzekeringen
bij alle eersterangsmaatschappijen

Jan Demees
Wilgenstraat 128
8800 Roeselare
tel./fax 051 20 27 78

Stefaan Demees
Eugeen Van Oyestraat 12
8800 Rumbeke
tel. 051 54 65 81

Sodiro VZW

Erkend sociaal werkgeverssecretariaat

e-mail: sodiro@sodiro.be website: www.sodiro.be

HOOFDZETEL (RING)

Ovenstraat 37
8800 Roeselare
Tel. 051 26 90 80
Fax 051 26 90 65

CENTRUMVESTIGING

Noordstraat 47
8800 Roeselare
Tel. 051 26 90 50
Fax 051 26 90 55

Een wit begin

Wie er op het Schouwenweekend bij was, stond net als ik bewonderend sprakeloos. Eerst door een haast eindeloos en onaan-geroerd mooi duin gewandeld, om uiteindelijk op het strand te belanden en met een flinke rugwind de kustlijn te volgen. Na ons door een lange dwarstrij manshoge palen te wringen, die als stille houten schildwachten voor golfbrekers moesten dienen, hadden we geen keus: we moesten nu wel een grote groep rustende meeuwen verstoren. Tegen hun zin maar schijnbaar moeiteloos lieten ze zich een voor een van de vloedlijn optillen en in een reusachtige ijle waaier tegen de hoge duinenrij afdrijven. Fel grijswit oplichtend in de verblindende schijnwerper van een lage herfstzon, met een dreigend donkere lucht erachter, leken ze aarzelende reusachtige sneeuwvlokken die in een lange boog om ons heen dwarrelden. Een betoverende wintervoorbode van sneeuwende meeuwen?

Sneeuw

*Het wit.
Onhoorbaar is
het wit. Slechts
wat getrippel
van vogelpoten
heel omzichtig
in de bange
stilte van het
wit.*

*Onhoorbaar ligt
het wit in de
leeggeblazen ochtend.
Ik schrijf er
geen voetstappen
in.*

Roland Jooris uit 'Bladstil'

Sneeuw als metafoor voor een nieuw jaar: bij het ontwaken is het daar ineens, een nog onbeschreven blad, wit. De vele verwachtingen en wensen kunnen we stapsgewijs gaan invullen en zo het nieuwe jaar boetsen. Sneeuw met mensen-accenten. Maar laten we ook nog een stukje smetteloos wit over.

Hiermee wenst het ganze bestuur jullie een beloftevol, natuurlijk en gezond (H1N1-vrij...) 2010. We willen daar met jullie graag op klinken met een drankje en hapje dat we jullie aanbieden tijdens de jaarlijkse algemene vergadering op 22 januari. Hiervoor vonden we onderdak in zaal Don Bosco, s' Gravenstraat Roeselare. Allicht past hier ook een oproep om foto's van uitstappen in 09 te bezorgen aan (opa!) Johan voor een diareeks johanhanssens@fulladsl.be

En 2009, snel te vergeten? Wanneer we eens achterom blikken, verrassen enkele cijfers ons toch wel. De gevreesde milleniumswissel is seffens 10 jaar oud. Na verhitte fusiediscussies zijn we ondertussen ook al 8 jaar Natuurpunt en nog steeds in de lift. Afdeling Mandelstreek floreert al 55 jaar en ondertussen ruim negenhonderd leden sterk. Goed voor prepensioen hoor ik je denken? Hola, om zijn minst vitaal, te meten aan de dynamiek en het enthousiasme in de werkgroepen, de vele geslaagde uitstappen, acties en andere activiteiten. Ook de kleurrijke look van dit blad, nu we ons eerste CO2-arm kaarsje kunnen uitblazen, is hier niet vreemd aan.

Wil je op de valreep in 2009 nog een troefkaart trekken? Het kan op 5 december in Brussel door mee te stappen om de aandacht warm te houden voor een koelere aarde. Tijdens die klimaatactiedag willen we met velen de wereldleiders laten zien dat het menens is om voor duurzame maatregelen te kiezen wanneer straks in Kopenhagen de toekomst van onze blauwe planeet op tafel ligt. Vingers kruisen en ondertussen naar de eerste vlokken uitkijken...

Tekst: Piet
Foto: Filip De Keyser

Inhoud

Een wit begin.....	pag. 3
<u>Aankondigingen:</u>	
Loop mee storm voor het klimaat.....	pag. 4
Lokale Algemene ledenvergadering.....	pag. 5
Ontdek het grootste Nationale Park van Nederland..	pag. 5
Hallucinante vertelavond met Hans Vermeulen.....	pag. 6
Versoertruc onder de kerstboom.....	pag. 6
<u>Uit de oude doos:</u>	
De kleine historie van dit eigen blad	pag. 7
<u>Voorbij activiteiten:</u>	
Herfstweekend Schouwen-Duiveland.....	pag. 8
Westkuststrand en Hannecartbos	pag. 9
<u>Natuurbeheer:</u>	
Graven op de Blankaart.....	pag. 10
Vogelhappening op de Blankaart.....	pag. 10
<u>Werkgroepen:</u>	
Gezocht: Vroege padden na hun winterdip	pag. 11
Excursiekalender Zwalimo.....	pag. 11

<u>Activiteitenkalenders</u> Mandelstreek, De Buizerd,VELT	pag. 12
<u>Natuur in de buurt:</u> De Huwysbossen	pag. 15
<u>Natuurstudie:</u>	
Over sporen, viscositeit en oppervlaktetenspanning	pag. 16
Zwammen en her vijfrijksysteem.....	pag. 17
Drie vlindervragen	pag. 18
De aalscholver, het zwarte schaap?.....	pag. 19
<u>Dag van de natuur:</u>	
Veel handen voor Dag van de natuur	pag. 20
Kleiputten heeft t� natte voeten	pag. 21
<u>Close-up:</u>	
Gewone vlier, Sambucus nigra.....	pag. 21
Waarnemingen	pag. 22
Personalia.....	pag. 22
Colofon	pag. 22

Brussel, 5 november 2009

Loop mee storm voor het klimaat op 5/12

Beste,

Er hangen donkere wolken boven Kopenhagen.

De internationale klimaatconferentie, waar de wereld het moet eens geraken over een opvolger voor het protocol van Kyoto, dreigt te verzanden in het moeras van kortzichtig eigenbelang van de rijke industriestaten. Dat bleek nog maar eens tijdens de laatste Europese top, die als 'een groot succes' werd omschreven, omdat er eensgezindheid was bereikt ... om de belangrijkste keuzes uit te stellen!

Er rest nochtans weinig tijd om de klimaatverandering terug onder controle te krijgen. De wetenschap leert ons dat de broeikasgasemissie vanaf 2015 omlaag moet. Om daar in te slagen moet er een zeer sterk akkoord worden afgesloten in Kopenhagen. Elk jaar vertraging betekent dat de klimaatverandering minder en minder beheersbaar wordt.

Aan de kant van de slachtoffers kijkt men vol ongeloof naar de onwil van de hoogste politieke instanties. Vandaag reeds sterven in de derde wereld dagelijks duizenden mensen als gevolg van de klimaatverandering, die de ene keer langdurige droogtes en de andere keer zware stormen en overstromingen veroorzaakt. Bij ons blijft de schade voorlopig nog beperkt, ook al lijdt de biodiversiteit vandaag reeds onder de snelle evolutie van het klimaat. Is het daarom dat wij, welstellende Europeanen, de kat uit de boom blijven kijken?

Het is in elk geval de hoogste tijd dat wij onze nek uitsteken. Wij moeten de dames en heren politici laten horen dat er ook bij ons mensen zijn die wel de ernst van de situatie inzien, en die wel begrijpen dat ook hun kinderen en kleinkinderen de rekening van het niet-handelen zullen voorgeschoteld krijgen.

De milieubeweging in haar geheel moet vandaag laten horen dat het hoog tijd is om tot daden te komen.

Daarom vraag ik u mee uw schouders te zetten onder 'Loop Storm voor het Klimaat' op 5 december te Brussel. Dit initiatief van de klimaatcoalitie moet duizenden mensen op de been brengen en de politieke verantwoordelijken vooruit stuwten. Vandaag reeds zien we dat Nood-Zuidorganisaties, vakbonden, socio-culturele organisaties, jeugdbewegingen hun schouders onder het initiatief zetten. Het is van het grootste belang dat ook de Vlaamse milieu- en natuurbeweging duidelijk zichtbaar aanwezig is.

Daarom nodig ik u, als lidvereniging van Bond Beter Leefmilieu, uit om samen met uw leden duidelijk herkenbaar naar Brussel af te zakken op zaterdag 5 december. Afspraak om 14 uur op het Luxemburgplein.

Ik zie u daar!

Hans Bruyninckx
Voorzitter Bond Beter Leefmilieu

Alle info en mobilisatiekit voor Loop storm voor het klimaat: www.klimaatcoalitie.be

Lokale Algemene Vergadering van Natuurpunt Mandelstreek

Vrijdag 22 januari 2010 om 19u30
Zaal Don Bosco – 's Gravenstraat 14 – 8800 Roeselare

Welkom

NP Mandelstreek biedt jullie een hapje en een drankje, aan de start van 2010!

Uitnodiging

Wij nodigen hierbij alle leden uit het werkingsgebied van onze afdeling uit, evenals alle andere geïnteresseerden die wensen aan te sluiten bij onze afdeling.

Doel + programma

We bieden met deze vergadering de mogelijkheid aan de leden om hun mening te geven over de werking van onze vereniging en hierover mee te beslissen. Bovendien kan elk lid bestuursleden verkiezen en bepalen wie onze afdeling zal vertegenwoordigen bij de Algemene Vergadering van Natuurpunt vzw.

Wij geven een overzicht van de werking en de projecten waarvoor de afdeling zich inzet. Dit gebeurt o.a. ook aan de hand van foto's van de voorbije activiteiten. Je eigen foto's genomen op één van onze activiteiten kun je (graag tijdig) hiervoor doorgeven aan Johan Hanssens!

Bestuur en vertegenwoordiging in Natuurpunt vzw

Er zal moeten gestemd worden voor de helft van het bestuur, dus 6 mandaten. Om de continuïteit van het bestuur te verzekeren lopen de mandaten namelijk voor 2 jaar, maar wordt jaarlijks de helft verkiesbaar. De functies, zoals voorzitter, ondervoorzitter, penningmeester, redacteur, PR en secretaris, worden achteraf verdeeld binnen het verkozen bestuur zelf.

Het is echter wel aan jullie om aan te duiden wie van hen de afdeling zal afvaardigen op de vergaderingen van de verschillende deelverenigingen.

Stemming + Kandidaturen

Op de stembrief staan enkel de verkiesbare bestuursleden en de nieuwe kandidaten vermeld. Daarom zijn de vooraf kenbaar gemaakte kandidaturen zo belangrijk. Momenteel zijn volgende bestuursleden uittreidend en herverkiesbaar: Philippe Deprez, Willy De Ruyter, Koen Maes, Johan Plouvier, Koen Vandepitte. We missen dus nog 1 persoon om aan 6 mandaten te komen! Vandaar deze oproep: Wie zich kandidaat wil stellen voor een bestuursfunctie kan zich hiervoor melden bij het secretariaat op het telefoonnummer 050 347824 of philippe.deprez@telenet.be.

Ook losse vrijwilligers kunnen zich die avond melden om bepaalde taken (onthaal, natuurbeheer, redactiewerk, natuurstudie,...) op zich te nemen.

Afsluiter

Johan Plouvier stelt een natuurfilmpje voor over zijn natuurreis in Coto Doñana.

Ontdek de verrassende wereld van water, wind en getij. In de Oosterschelde leven mens en dier met het ritme van het getij. Eb en vloed maken dat het gebied er altijd anders uitziet. In dit dynamische gebied vinden duizenden vogels ruimte om te eten, te rusten en te broeden. Bijzondere planten hebben onder water, in de bodem maar ook op de dijken en in de aangrenzende gebieden een plekje gevonden. Achter de dijken liggen karrevelden, inlagen en kreekgebieden als zichtbare herinneringen aan het leven van de Zeeuwen met de zee.

De bus vertrekt 's morgens vroeg om **07u00 op zondag 14 februari 2010** in de Meiboomlaan vóór Roularta. Terug thuis omstreeks 20u30. Breng uw verrekijker (en eventueel telescoop) en een picknick mee. Stevige wandelschoenen zijn ok, laarzen moeten niet persé. Warme gegendichte kledij wel.

Kom en ontdek het grootste Nationale Park van Nederland!

Op het programma staan o.a. :

- Goessche Sasinlaag en Zandkreek-zuid bij Wilhelminadorp
- Schelphoek bij Wolphaartsdijk aan het Veerse Meer
- Prunje natuurgebied + Weevers- en Flauwersinlaag
- Koudekerkse en Bootsinaag bij de Plompe Toren

Inschrijven door storting van de juiste prijs met vermelding van het aantal personen op rekening 979-9627307-62 van Natuurpunt Mandelstreek - pla Klokkeputstraat 93 - 8800 Roeselare tegen 6 februari.
Graag ter bevestiging ook een telefoontje naar het secretariaat (050/347824).

dit aan de **democratische prijzen:**

- niet-leden: 25 €
- leden: 15 €
- JNM'ers: 10 €
- kinderen tot 14j: halve prijs, vanaf 3e kind gratis

Hallucinante vertelavond met Hans Vermeulen

Het woord 'paddenstoel' verwijst naar een associatie tussen padden en paddenstoelen. Een dergelijk verband vindt men ook terug in andere talen (vb. het Engels woord 'toadstool'). De oorsprong vindt men terug in heel wat sprookjes en legendes. Men had een grote afkeer voor zowel padden als paddenstoelen omdat die gebruikt werden door heksen.

Een andere visie verantwoordt die afkeer doordat beide echt slijmerig zijn. Deze slijmerigheid vormde bovendien de basis voor het Engelse woord 'mushroom', dat ook paddenstoel betekent. Dit woord is dan weer afgeleid van het Griekse woord 'Mukos', dat in het Latijn verbasterd werd tot mucus (= slijm). Vandaar het afgeleide wetenschappelijke woord 'mycologie': studie van de zwammen.

Hoewel de nuchtere en objectieve kijk van de wetenschap heel wat van die mysterieuze verschijnselen kan verklaren blijven deze magische en mysterieuze toespelingen uit de folklore ons aanspreken.

Denken we maar aan duivelsei, heksen –en satansboleet of aan heksenkringen, waarin 's nachts geheime samenzweringen plaatshebben en heksen er hun macabere rituelen uitvoeren.

Sommige paddenstoelen geven 's nachts licht af, andere zijn ziekmakend in combinatie met alcohol en anderen zijn ronduit dodelijk (zelfs zonder combinatie met alcohol, wat het nog erger maakt!).

Aan elke paddenstoel kleef wel een prangend en fascinerend verhaal!

We nodigen u dan ook graag uit op vrijdagavond 18 december. **Gast-spreker Hans Vermeulen, van Natuurpunt Educatie**, zal de mysterieuze zwammenwereld in woord en beeld komen toelichten.

Praktisch:

Vrijdagavond 18 december om 19.30 uur

zaal Don Bosco, 's Gravenstraat 14, 8800 Roeselare

Inschrijven graag voor 11 december bij Koen Maes (051 72 70 01) of koenmaes_@hotmail.com

Versiertruc onder de kerstboom

Probeer eens een fris idee onder de kerstboom waarmee je de natuur ook een zalig kerstgeschenkje kunt. Interesse in een natuurvriendelijke kado-idee uit dit rijtje?

- Een ingepakt zelfbouwpakket of een kant en klare voedertafel. Je kan kiezen tussen een vrijstaand/hangend model aan €15 of een muurmodel voor € 8. Tot 31 december 2009 geven we je hierbij een mooi geïllustreerde brochure VOGELS in elke tuin WELKOM: een boekje vol tips voor meer vogels in de tuin.
- Een nestkastje voor mezen, ringmussen, roodstaart, winterkoning, roodborst, vliegenvanger of boomkruiper voor €9. Ook weer hier met gratis brochure VOGELS in elke tuin WELKOM als je voor nieuwjaar bestelt.
- De Groene winkel van het Opvangcentrum voor Vogels en Wilde Dieren heeft massa's geschenkideeën. Bezoek www.vocbulskampveld.be of combineer een wandeling met eens gaan neuzen in Bulscampveld 8 te Beernem. Dagelijks open van 9 tot 17u, zaterdag van 9 tot 12u.
- Doe iemand een jaar lidmaatschap Natuurpunt cadeau voor € 24. We hebben in onze afdeling welkomstpakketten in voorraad.
- Een frisgroene Natuurpuntkalender 2010 (€ 7,50), voor wie nog geen plaatsje aan de muur heeft voorzien.

Neem gerust contact met een van de bestuursleden of mail ons.

De kleine historie van dit eigen blad.

Moet het echt een bijzondere verjaardag zijn om het eens over ons eigen ledenblad te hebben? In dit nummer 4 van dit jaar hebben we toch iets te vieren. Met de kleurrijke laatste face-lift, de vierde in evenveel decennia, wilden we het afdelingsblad aantrekkelijk houden, maar vooral een contactblad blijven voor en door eigen leden.

Al grasduinend in het afdelingsarchief botste ik op de 1° jaargang, januari 1973, van afdeling de Mandelstreek. Als redactiesecretaris tekende Gerard Doom, schoonbroer van Paul Houwen, toenmalig conservator van de Blankaart. Dat brengt me bij de naam van het ledenblad. In die periode waren Paul en Thérèse gastgezin voor de bestuursvergaderingen van Mandelstreek. Telkens een redelijke verplaatsing van Roeselare naar de rand van de Woumense broeken, waar ze woonden met zicht op de Blankaartvijver. Bij een

zeer stormachtige avond ontving hij de uitgewaaide bestuursleden met: "En dat jullie, van zover, door weer en wind, naar hier zijn moeten komen?" Het geplande contactblad was hiermee gedoopt.

In de bijna 20 jaren die vooraf gingen, werden de leden vooral via brieven of krantenartikels van de activiteiten op de hoogte gebracht. Meer wetenschappelijke bijdragen van eigen leden vonden gemakkelijk een weg naar een plaatselijke krant. De afdeling telde op dat moment 87 leden. Daarnaast waren er nog 43 leden uit onze regio bij de jeugd natuurvereniging Natuur 2000, die ook welkom waren op de Mandelstreek-activiteiten. De startoplage van DWeW haalde zo 130 exemplaren.

In het eerste voorwoord vraagt toenmalig voorzitter Adhemar Lagrou zich af of bij het verschijnen een mijlpaal mag worden geplant. We citeren verder: *Met artikels door eigen leden of goede bekenden, die onbevangen persoonlijke ervaringen of waarnemingen mededelen. Met een vereniging zoals de onze en een contactblad dat allen bindt. In de tijdsevolutie die in razend tempo glijdt naar een waanzinnig materialisme, zullen we gelukkig zijn dat we dat nog hebben.*

Anderhalve generatie verder is dit nog steeds zeer herkenbaar, maar zijn de maatschappelijke uitdagingen voor onze vereniging en afdeling veel groter geworden. Vaak zitten we met beleidsmakers mee aan tafel, niet steeds met hun zin, om voor kwaliteitsvolle natuur in de bres te springen. Soms ook lijnrecht tegenover andere sectoren en belangengroepen...

Het boekje zelf dan: op de eerste voorpagina's herken je met wat puzzelwerk een vlucht ganzen boven een mistig polderlandschap rond Damme: een foto-ontwerp van ook weer A. Lagrou. De financiering werd mogelijk door sponsoring van vooral middenstanders, leden van de afdeling.

Met de 8° jaargang, in 1980, kreeg het ledenblad een opfrisbeurt en werden we tegelijk een echt reservaat rijker. Als nieuwe blik-

vanger zorgde Peter Hantson voor een haarscherpe tekening van rietzanger en libel in een moerasgebied. Dit werd een kwarteeuw lang het gezicht van Door Weer en Wind. Ook inhoudelijk bewoog er wat. Vaste rubrieken als het Mandelboek waren een graag gelezen aanvulling bovenop aangekondigde activiteiten en verslagen van uitstappen. Hierin nam toenmalig conservator Leo De Cooman ons

mee op zijn vele bezoeken met weetjes en natuurontdekkingen in het pas verworven reservaat de Mandelhoek in Ingelmunster. Later bundelde vzw De Buizerd deze bijdragen in een huldeboek voor Leo.

De oplage groeide heel langzaam, en er verschenen 5 nummers per jaar. Vanaf 1984, met Lena Demarez als verantwoordelijke uitgever, werd het een tweemaandelijks blad. Later nam Philippe Deprez de fakkel over tot net voor de fusie van Wielewaaal en vzw Natuurreservaten eind 2001. De oplage bedroeg dan ruim 250 exemplaren, en dus haast evenveel leden(families) in Mandelstreek.

We stonden voor een lastige afweging: dit afdelingsblad verspreiden onder de minstens 700 leden van beide verenigingen of enkel de habitués bereiken. Bovendien de vraag hoe die hogere oplage te blijven financieren. De leden betaalden namelijk bovenop het lidgeld een jaarlijkse afzonderlijke bijdrage om DWeW te ontvangen. Dit werd voor het bestuur (fijn) discussiestof...

2002: we moesten tegelijk wennen aan Natuurpunt als bekomen van de Euroshock. Freddy Van Eeckhoutte werd de nieuwe redacteur voor een blad dat ineens een, naar onze maatstaven, monsteroplage krijgt. Bakken werk ook voor wie de verzending moest doen.

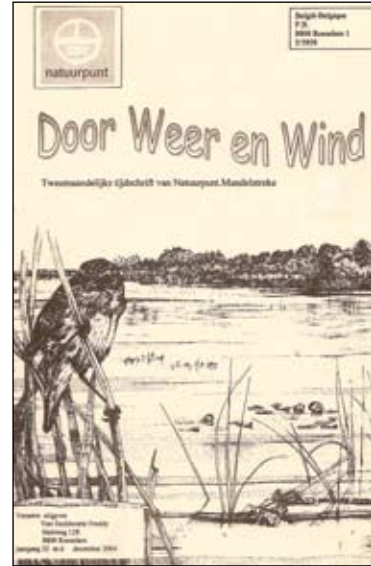
Met de fusie wilden we het eigen gezicht niet helemaal verliezen: de naam bleef behouden en het vertrouwde voorakftontwerp werd gespiegeld... Meer aandacht ging ook naar een verzorgde lay-out, inclusief digitale foto's van eigen leden.

Met het 50-jarig bestaan van de afdeling in 2004 stelde Filip Cardoen een aantal nieuw ontwerpen voor, waar de leden op het jubileumfeest mee konden in beslissen. Het werd snel wennen aan een frisgroen blad met steenuillogo. Om het redactiewerk wat beter te spreiden en kosten te beheersen, kozen we een 3-maandelijks tijdschrift. De plaatselijke activiteiten waren immers ondertussen ook al te raadplegen op onze website.

In 2006 nam Koen Maes de redactiefakkel van Freddy over. Met een stijgend ledenaantal, nu meer dan 1000, kwam volledige vierkleurendruk, financieel binnen handbereik. In de redactieploeg konden we gelukkig ook rekenen op Johan D'haenen voor het meer technische lay-outwerk. We kozen in 2009 voor de zeer herkenbare huisstijl van Natuurpunt, waardoor verschillende leden zich dit jaar afvroegen waar het vertrouwde Door Weer en Wind bleef.

Dit moet ondertussen wel lukken...

Daarom, heb je opmerkingen, ideeën, suggesties voor de redactie: laat het ons weten. Zin om in je pen te kruipen voor een eigen bijdrage? Zeker welkom! Dit ledenblad wil, zoals bij de start, blijven ruimte geven om "onbevangen persoonlijke ervaringen of waarnemingen mede te delen".

Herfstweekend Schouwen - Duiveland

Zaterdag

Met een groep van 24 natuurpunters – Jan, de oudste met 83 jaar en Brent, de jongste met 12 jaar - zijn we 's morgens om 8 uur vertrokken met 3 volle busjes.

Via de tunnel onder de Westerschelde bereikten we de omgeving van Zierikzee. Onze eerste wandeling startten we aan de "Caissons", een herinnering aan de fameuze overstroming in 1953. Het is nu een museum, waarin de waterproblematiek nader wordt toegelicht. Onder een zalig herfstzonnetje genoten we van het kleurenpallet van de bomen. Futen, dodaars, meerkotten, tafeleenden dobberden in de kreken. Het was een rustige wandeling en via het schilderachtige dorpje Ouwerkerk, bereikten we het restaurant bij het museum. Buiten, genietend op het terras verorberden we onze picknick, al of niet met lekkere groentesoep of pint.

In de namiddag reden we verder naar een waterpartij gekend als "Dijkwater". Verborgen achter een gluurmuur, konden we genieten van veel watervogels met als blikvanger 3 geoorde fuutjes, reeds in winterkleed. Door al dat vogelplezier, kwamen we iets te laat op onze eindbestemming, namelijk de "Torenhoeve", een vakantiecomplex gelegen aan de hoogste vuurtoren in Nederland. We werden er onthaald met koffie en een "Hollandse bolus". Na de verdeling van de kamers en voor het avondmaal, zijn we nog met enkele enthousiastelingen naar het strand gewandeld, onderweg genietend van de prachtige duinen.

Van al dat moois kregen we honger en het 3-gangen keuzediner met een lekker glaasje wijn, deed deugd aan ons jeugdig hartje...

Ik denk dat er daarna niet veel sterren of schaapjes meer geteld werden...

Zondag

Na een verkwikkende nachtrust en een ochtendwandeling voor sommige vroege vogels konden we om 8 uur aanschuiven aan het verzorgde ontbijtbuffet.

Gelukkig waren we ons bewust van de voorspelde weersomstandigheden en werd het dagschema omgedraaid. In de voormiddag eerst een korte stop bij de plaatselijke koeien en daarna bezochten we plan Tureluur. De sfeer zat er goed in en iedereen was tevreden over het aantal verschillende vogelsoorten die te zien waren. Achteraf gezien was iedereen het erover eens dat we het onderste uit de kan hadden gehaald.

Na de picknick werd er nog beroep gedaan op wat extra PK om de wagen van Piet op gang te duwen. Nu was het echt wel menens met de wind en regen. Toch lieten we ons niet kennen en zetten verder met het programma. Een wandeling in de schelphoek met enkele verrassende waarnemingen: o.a. buizerd, hinkende dodaars, brilduiker, middelste zaagbekken. In de busjes werd nogal wat afgebabbeld bij de mensen die liever droog bleven.

Daarna nog naar de Plompe toren, voor de liefhebbers was hier nog een brokje geschiedenis weggelegd.

Na het nemen van een warm bad/douche om onze temperatuur terug op peil te krijgen konden we terug genieten van een heerlijke maaltijd in het hotel en daarna een zalige nachtrust.

Maandag

We waren alweer aan onze laatste dag Schouwen – Duiveland toe. Na een uitgebreid en lekker ontbijt, was het valies pakken! Om 9u30 startten we een wandeling in het duinengebied. Goed voorzien van regenkleedij en zelfs paraplu want de weergoden dreigden...

Piet werd door de jongste deelnemer (...) uitgedaagd en ze hielden hun 1ste sprintje in de duinen. Er volgden er meer en wat later doet Filip Dekeyser ook mee! Duin af, duin op!!!

Het is een prachtig duingebied, nog echte zandduinen afgewisseld met hele stukken mooie begroeiing.

Na een ferme regenbui kwamen we aan de zee, waar plots de zon weer doorbrak en we stralende blauwe lucht te zien kregen. We waren er niet alleen: zoveel meeuwen samen! Als wij dichterbij kwamen vlogen ze op om wat verder weer neer te strijken: schitterend!

Na het lunchpakket dat we in het hotel mochten opeten, vertrokken we huiswaarts.

De eerste tussenstop: veel, veel wind, maar een zehondje, de aalscholver en zelfs de roodkeelduiker toonden zich.

Laatste stop aan de dam: duidelijk zichtbaar: 12 zilverreigers, blauwe reiger en wolken wulpen die overvlogen, goed hoor –en zichtbaar! Mooi, om van te genieten!

Ria, Filip + Lieve, Lutje

DEFIEUW

drukk

BVBA

Millesteenstraat 65, 8890 Dadizele

tel. 056 50 93 58 - fax 056 50 47 13

defieuwdruk@skynet.be

Zondag 11 oktober 2009: westkuststrand en Hannecartbos

Voor een "natuurlijke" strandwandeling aan de westkust kiezen we in de eerste plaats een stuk strand waar er min of meer nog een natuurlijke overgang is tussen duin en strand. Er zijn wel meerdere plaatsen te kiezen, maar het strand van De Panne ter hoogte van natuurreservaat De Westhoek heeft de voorkeur.

We lopen van de Esplanade naar de eerste sluffer en terug. Naast de Kokmeeuwen, Zilvermeeuwen, Kleine en Grote mantelmeeuwen die op het strand staan en de Aalscholvers op palen in zee, kijken we, voor wat vogels betreft, uit naar zeetrek. Enkele groepjes van zuidwestwaarts trekkende Rotganzen kunnen ons bekoren. Op de waarnemingsite van Natuurpunt lees ik achteraf dat er 423 trekkers geteld zijn in De Panne. (De volgende dag waren er zelfs een kleine 5000 geteld.)

Ook een "paternoster" van een dertigtal Zwarte zee-eenden komt in het vizier (hiervan waren er die dag 101 geteld, maar de vorige dag waren het er 607).

©Philippe Vanmeerbeeck

We hebben ook aandacht voor aanspoelsel langs enkele vloedlijnen. Naast de vele schelpen en mesheften, noteren we Zeepaddestoel (een blauwe kwal), Riemwier, Knotswier en Gewone zeeëik (= Blaaswier).

In het stukje duinen voor het Vissersdorp herkennen we duidelijk het Duinsterretje (hier op de foto met het huisje van een Zandslak).

We (5 deelnemers) nemen onze lunchpauze op de houten banken aan de ingang van het natuurreservaat De Westhoek. Hier vervoegt het gezin Vandepitte (4p) ons. Op aandringen van Peter nuttigen we nog een koffie op de dijk van Koksijde-Bad.

s Namiddags bezoeken we Ter Yde en het Hannecartbos in Koksijde. Dit duincomplex is ecologisch waardevol omdat je hier veel typische duinvegetaties kan terugvinden. Enkele plantjes die ik registreerde: Duinreigersbek, Kleine ruit en Duinviooltje. Ook een koppel Roodborstapuit laat zich bewonderen.

We moeten een stuifduinrug over om bij het Hannecartbos zelf te komen. Het interessantste stuk is langs de Waterloop-zonder-naam. Hier vinden we graslanden die begraasd worden door Shetlandpony's, door houtwallen afgezoomde duinakkertjes en restanten van vroegmiddeleeuwse kopjesduinen met mos- en kruidachtige vegetatie.

De term kopjesduin (Klijn 1981) wordt gebruikt om een golvend, lager gelegen en veelal in gebruik genomen duinlandschap aan te duiden waarin een complex van talrijke kleine afgeronde toppen met zachte hellingen domineert. Het is praktisch volledig door de vegetatie gedomineerd. Het kopjesduinlandschap ontstond door afvlakking van de Middelloude duinen, die zich vanaf de 8ste eeuw vormden aan het oude IJzerestuarium.

Een regenbui maant ons aan om snel terug te keren naar de wagens. Hiervoor wordt zelfs een "trekdier" ingeschakeld ☺.

Tekts en foto's: Philip Deprez

HOUT - TRIPLEX - ISOLATIE
DECORATIEVE PLATEN - OSB - DEUREN

BVBA
HOUTHANDEL CARPENTIER

Gitsbergstraat 53
8830 GITS-HOOGLEDE
TEL 051 - 20 20 04
FAX 051 - 24 59 52

Graven op de Blankaart

Precies 50 jaar nadat de familie Kempynck het beheer van de Blankaartvijver toevertrouwde aan Natuurpunt vzw, verschenen ranke graafkranen in het gebied voor een groots natuurinrichtingsproject. Voor Natuurpunt meer dan zomaar een historisch moment. De natuurinrichtingswerken zijn het resultaat van jarenlang vergaderen, discussiëren, overleggen, overtuigen en aantonen dat het Blankaartgebied een natuurgebied is van internationaal belang. Het is uiteindelijk dankzij de Europese Commissie, die op vraag van Natuurpunt bij de Vlaamse overheid is gaan aandringen, dat de Vlaamse overheid een "natuurinrichtingsproject" heeft ingesteld voor de Blankaart. Het inrichtingsproject is bedoeld om de internationaal belangrijke natuurwaarden te behouden en optimaal te laten ontwikkelen.

We kunnen ons best voorstellen dat veel mensen en zeker de inwoners van Woumen zich vragen stellen over "het nut" van die werken. Ze zijn immers ingrijpend en veranderen deels het Blankaartlandschap. Rondom de Blankaartvijver werden heel wat populieren geroid en wilgen verwijderd. Op andere percelen werden brede en diepe watergangen gegraven. Duizenden m³ grond (hoofdzakelijk turf) worden afgevoerd.

Elk natuurgebied streeft bepaalde natuurdoelen na. Voor de Blankaart zijn die op Europees niveau vastgelegd. In het Blankaartbekken worden hoofdzakelijk inspanningen gedaan om de leef-, broeden overwinteringplaatsen van tientallen vogelsoorten te verbeteren. Het gaat in de eerste plaats om vogels die gebonden zijn aan moerassen, rietvelden en natte graslanden. De Roerdomp en het Woudaapje zijn daarbij de meest tot de verbeeldingsprekende exemplaren.

In Vlaanderen (en zeker in WV) zijn er weinig veenmoerassen als de Blankaart, weinig plaatsen waar aan moerasuitbreiding kan worden gedaan. Daarom die keuze.

Na de inrichtingswerken zullen de wandelaars en de bezoekers nog meer kunnen genieten van de natuurwaarden van de Blankaart. Het wandeltracé wordt aangepast en het pad opgehoogd zodat het wandelcomfort toeneemt.

Guido Vandenbroucke
Conservator natuurgebied de Blankaart

Zondag 31 januari 2010 Vogelhappening op De Blankaart

Maak kennis met onze wintergasten, ontdek het rijke vogelleven van De Blankaart, beloer vogels op de voedertafel of laat je op sleptouw nemen in de tentoonstelling in De Otter. Activiteiten voor jong en oud!

In de voormiddag een programma op maat van JNM'ers (zowel voor leden en bestuursleden, opgesplitst per leeftijd!), Natuurpunt, vrijwilligers actief in Vogelwerkgroepen, hoe ver staan de Natuurinrichtingswerken op De Blankaart, een overzicht van de evolutie van watervogels in de IJzer- en Handzamevallei...

In de namiddag gooien we het natuurgebied open voor het brede publiek: geleide gidsbeurten op zoek naar die specifieke wintergasten, een ganzenfietstocht, turen door telescopen van vrijwilligers van de vogelwerkgroepen naar de watervogels, de campagne 'Vogels voeren en beloeren' aan u voorgesteld, JNM steekt met de allerjongsten de handen uit de mouwen ... En als afsluiter van de dag laat het Vogelopvangcentrum een gerevalideerde vogel terug vrij in de natuur. Kortom voor elk wat wils! Be there!

Voor meer info over het programma: De Bron vzw & Natuurpunt, tel. 051/54 52 44, www.debron.be (vanaf 15 december beschikbaar!)

Organisatie: De Bron vzw – Natuurpunt i.s.m. deelverenigingen & werkgroepen met ondersteuning van het VBC De Otter.

Gezocht: vroege padden na hun winterdip

Kikkers, salamanders en padden lijken dit seizoen wel door de aarde te zijn ingeslikt. Ze hebben zich verscholen op hun vochtige overwinteringsplaatsen, waar ze betere tijden af wachten met al hun lichaamsfuncties op ultralage spaarstand. Dat ze zich hierbij wel eens durven vergissen merkte ik begin november, toen een verwarde Alpenwatersalamander mijn late-avondpad kruiste. Verrast en hem net op tijd kunnen ontwijken. Toegegeven, we hadden nog geen winterse temperaturen gekend en het was bovendien behoorlijk vochtig...

Om ze in het voorjaar, nog verkleumd, mee te helpen hun voortplantingspoelen te vinden, organiseren we met de amfibieënwerkgroep en heel wat vrijwilligers al enkele jaren overzetacties. Alleen kun-

nen we nu nog niet de paddenagenda met voorjaarskriebels voorspellen. Meestal valt dat ergens half februari waarbij de netten geplaatst en controles gestart worden. Maar vorstweer kan dit gevoelig in de war sturen.

Om hierrond geen twijfel te laten bestaan, proberen we alle vroegere medewerkers tijdig via mail te verwittigen voor een kor-

te voorafgaande startvergadering. Hierop maken we verdeling van de telgebieden en spreken we een timing af voor de overzetacties. Die maken we ook bekend op onze website www.natuurpunt.be/mandelstreke. Hou die zeker vanaf eind januari in de gaten.

Ook nieuwe medewerkers zijn van harte welkom, zowel voor de wekelijkse controles (= een uurtje er even uit) als voor het klaarzetten van de netten. Vanaf 2010 kunnen we voor dit laatste ook beroep doen op medewerkers van het 't West-Vlaamse Hart, in het kader van acties voor behoud van biodiversiteit.

Na de winterrust dus weer op pad..., we houden jullie op de hoogte!

Piet en Caroline

EXCURSIEKALENDER ZWALIMO winter '09 - '10

*Neem zeker steeds een loupe, warme kledij en determinatiewerkjes mee! Het is ook goed enkele dagen voor de activiteit contact op te nemen met: Peter Hantson : 051 20 30 63
Koen Maes : 051 72 70 01*

ZaNM 5 dec: Lindenrij aan St. Jozefskerk

Afspraak : 13u30 St. Jozefskerk – duur : ongeveer 2u.
Doel : lichenensoorten inventariseren en het voorkomen van typische ammoniaksoorten oplijsten. Ook interessant voor beginners want je leert de meest algemene soorten kennen!
Extra : breng maar wat Sint-Niklaasspul mee !

WoENM 9 dec: Lindenrij bij de kleiputten (Bergstraat)

Afspraak : 13u30 't Rood Huis – duur : ongeveer 2u.
Doel : lichenensoorten inventariseren en het voorkomen van typische ammoniaksoorten oplijsten. Ook interessant voor beginners want je leert de meest algemene soorten kennen!

Zaterdag 12 dec: Excursie naar de duinen in de Panne

Afspraak : 10u00 voor Roularta, met eigen wagens. Terug op afspraakpunt om 17u30. Lunchpakket meebrengen.
Doel : zwammen, mossen en lichenen op bomen en op de zandgrond determineren. We beschikken over een recente soortenlijst als controle.

WoENM 16 dec: Eikenrij langs de Diksmuidsesteenweg

Afspraak : 13u30 kruispunt grote ring en Diksmuidsesteenweg – duur: ca. 2u.
Doel : lichenensoorten inventariseren en het voorkomen van typische ammoniaksoorten oplijsten. Ook interessant voor beginners want je leert de meest algemene soorten kennen!

Vrijdagavond 18 dec: Sagen en legenden over paddestoelen door Hans Vermeulen – studiedienst NP.

Afspraak : 19u30 in Don Bosco.
Verder in Door Weer en wind vind je meer informatie – zeker niet te missen!

ZaNM 16 jan: Bladmossen langs de spoorwegbedding en Guido Gezellelaan.

Afspraak : 13u30, spooroverweg G. Gezellelaan en Groene Herderstraat.
Doel : determineren van mossen. Interessant voor beginners – je leert er enkele algemene soorten kennen.

Zaterdag 23 jan: Excursie naar het duinengebied Ter Yde.

Afspraak : 10u00 voor Roularta, met eigen wagens. Terug op afspraakpunt om 17u30. Lunchpakket meebrengen.
Doel : zwammen, mossen en lichenen op bomen en op de grond determineren. We beschikken over een recente soortenlijst als controle.
We kunnen 's middags ook een nieuwjaarsdrank organiseren op het nieuwe Zwalmogroeten!

Vrijdagavond 5 feb: Determinatieavond lichenen : materiaal zal aanwezig zijn maar eigen materiaal is ook steeds welkom. We leren ook werken met de determinatietabel van Hans Vermeulen : zeker meebrengen ! Tevens bekijken we foto's en leren vanaf foto de lichenen op naam te brengen.
Afspraak: 19u30 Don Bosco. Drank is aanwezig – elk brengt sneukeling mee! Ook interessant voor beginners – je leert er enkele algemene soorten kennen.

Vrijdagavond 12 feb: Determinatieavond lichenen en bladmossen. materiaal zal aanwezig zijn maar eigen materiaal is ook steeds welkom. We leren ook werken met de determinatietabel (lichenen) van Hans Vermeulen: zeker meebrengen ! Tevens bekijken we foto's en leren vanaf foto's de soorten op naam te brengen.
Afspraak: 19u30 Don Bosco. Drank is aanwezig – elk brengt sneukeling mee! Ook interessant voor beginners – je leert er enkele algemene soorten kennen.

ZaNM 27 febr: Excursie naar de muren rond Ieper.
Afspraak : 13u00 Roularta, met eigen wagens. Terug om 17u30.
Doel : mossen en lichenen op bomen en muren determineren.
Wie een beetje wil voorbereiden : op de baksteenmuren vinden we vooral mossen en lichenen die een zure ondergrond verkiezen.

ZaNM 27 febr: Excursie naar de muren rond Ieper.

Afspraak : 13u00 Roularta, met eigen wagens. Terug om 17u30.
Doel : mossen en lichenen op bomen en muren determineren.
Wie een beetje wil voorbereiden : op de baksteenmuren vinden we vooral mossen en lichenen die een zure ondergrond verkiezen.

Vrijdagavond 12 maart: Determinatieavond lichenen en paddestoelen.

materiaal zal aanwezig zijn maar eigen materiaal is ook steeds welkom. We leren ook werken met de determinatietabellen (lichenen en paddestoelen) van Hans Vermeulen : zeker meebrengen! Tevens bekijken we foto's en leren vanaf foto's de lichenen en paddestoelen op naam te brengen.
Afspraak: 19u30 Don Bosco. Drank is aanwezig – elk brengt sneukeling mee! Ook interessant voor beginners – je leert er enkele algemene soorten kennen.

Vrijdagavond 26 maart: Determinatieavond lichenen, bladmossen en paddestoelen.

materiaal zal aanwezig zijn maar eigen materiaal is ook steeds welkom. We leren ook werken met de determinatietabellen (lichenen en paddestoelen) van Hans Vermeulen : zeker meebrengen ! Tevens bekijken we foto's en leren vanaf foto's de lichenen, mossen en paddestoelen op naam te brengen.
Afspraak: 19u30 Don Bosco. Drank is aanwezig – elk brengt sneukeling mee! Ook interessant voor beginners – je leert er enkele algemene soorten kennen.

Zwalmogroeten van Koen en Peter

PS : ik beschik nog steeds over 2 exemplaren van de Nederlandstalige lichenengids 'Mossen en korstmossen' van V. Wirth en R. Düll (Tirion) als rest van een groepsaankoop. De foto's zijn inderdaad uitstekend, de beschrijving van de soorten zeer ruim en ook op reis is het een zeer goede gids (Ardennen en centraal Europa). Kostprijs : 20 euro - eerst vraagt eerst krijgt ! Peter

Met eigen wagens vanaf hoek Meiboomlaan-Lindenstraat (Roularta)	Gezinsuitstap	Publieksactiviteit	Fietsuitstap
Busuitstap	Uitstapverantwoordelijke	Uitstap geschikt voor fotografen	
Lunchpakket meebrengen	Vertrekkur	gids	Leiding

Wijzigingen en/of eventuele correcties worden steeds vermeld op onze website www.natuurpunt.be/mandelstreke

Za 5 december **Klimaatactiedag 2009 voor 80% minder CO2**
 14:00
 Luxemburgplein Brussel
 Steven Vanholme 015/297 238

Za 5 - Zo 6 december
 09:00-17:00
 markt Damme
 Toerisme Damme 050/288 610
 leden €5
 niet leden €7,5

Zo 6 december **Braakman en Bourgoyen**
 08:30

 09:30 bezoekerscentrum Bourgoyen
 Driepikkelstr - Gent
 Philippe Deprez 050/225 852

Op 21 juni 2009 werd met een midzomerfeest het afgewerkte natuurinrichtingsproject in het stedelijk natuurreservaat Bourgoyen-Ossemeersen van stad Gent gevierd. We zullen het resultaat nu met eigen ogen gaan bekijken. Tussen 2004 en 2007 vonden er ingrijpende werken plaats in het stedelijk natuurreservaat Bourgoyen-Ossemeersen.

In verschillende fasen liet de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) en het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) een groots natuurinrichtingsproject uitvoeren. Belangrijkste doelstellingen waren het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de landschappelijke structuur met bijzondere aandacht voor recreatie en natuurbeleving. Grachten werden geruimd, er kwam een geluidswerende grondwal langs de R4, een ophoging werd afgegraven en veranderde in een nieuwe, grote plas, er kwam een hoogstamboomgaard aan de Valkenhuishoeve, stuwen werden aangelegd, enzovoort.

Ook de toegankelijkheid van het reservaat kreeg heel wat aandacht. De paden werden heraangelegd, er kwamen nieuwe kijkhutten, infohutten en zitbanken, er werd zelfs een pad aangelegd voor personen met een handicap. Door de werken is het nu mogelijk om rond het hele reservaat te wandelen zonder dat je nog het gebied moet verlaten.

De Braakman is een voormalig krekencomplex. Destijds is er bijna 200 hectare bos- en natuurgebied gecreëerd. Inmiddels is daar 300 hectare bijgekomen. De Braakman is zo één van de grootste natuurgebieden van Zeeuws-Vlaanderen geworden.

In het gehele gebied vindt u natte graslanden, vochtige schraallanden, bossen en water. In de Braakman zijn nieuwe bossen aangeplant en er is wat bos verdwenen, waardoor de Braakmankreek meer licht en ruimte heeft. Daarnaast is er een geul gegraven en is het waterpeil van de kreek verhoogd. Deze vermatting heeft tot doel om een plas- en drasgebied te creëren. Zo ontstaat een betere leefomgeving en een grotere diversiteit aan vogels. Naar verwachting neemt het aantal steltlopers toe.

Het gebied gaat begraaasd worden door runderen. Al deze maatregelen bevorderen de ontwikkeling van bijzondere flora en fauna. De duinvalleivegetatie van de Braakman is uniek in Nederland.

Za 12 december **Blankaartwandeling + Reisverslag Donaudelta 2009**
 14:00-18:00
 parking Blankaart
 15:30 Start diavoorstelling
 prijs = €2,5 pp
 Cien De Roo 0494/043 517

Vr 18 december **Sagen en legendes rond zwammen**
 19:30
 Don Bosco
 's Gravenstr. 14
 Organisatie: Zwalimo
 Peter Hantson 0486/899 444
 Hans Vermeulen

Zo 17 januari 2010 **Verkenningstocht ergens in de provincie**
 08:30
 + drank
 Naar wintertoppers als velduil, pestvogel, zaagbek, ...
 Johan Plouvier 051/226 678

Vr 22 januari **Bestuursverkiezing LAV**
 19:30
 Don Bosco
 's Gravenstr. 14
 Met beeldmateriaal van voorbije activiteiten + natuurfilmpje van Johan Plouvier
 Piet Desmet 0484/658 233

Do 4 februari **Werkgroep fotografie**
 19:30
 Achterhuis
 's Gravenstr. 14
 Inleiding tot fotobewerking
 Johan Hanssens 051/309 199
 Johan D'haenen

Zo 14 februari **Busuitstap Nationaal Park Oosterschelde**
 07:00-20:30
 Meiboomlaan
 leden €15, n-leden €25, JNM €10, kinderen tot 14j aan halve prijs
 overschrijven tegen 06/02
 Piet Desmet 0484/658 233

Zo 28 maart **Meetkerkse Moeren + Uitkerkse Polders**
 08:30

 09:00 Steenkaai 107 - Brugge
 Philippe Deprez 050/225 852

Zo 18 april **32ste Vlaamse Ardennendag**
 07:45
 Top Interieur Izegem
 ism NP De Buizerd en NP Vlaamse Ardennen plus
 Jacqui Stragier 051/304 731

Zo 18 april **Gidsbeurt Kleiputten nav Dag vd Aarde**
 10:00-12:00
 parking Babilliestr
 ism Stad-land-schap 't West-Vlaamse hart
 Piet Desmet 0484/658 233

Zo 18 april **Starthappening week vd Aarde: Meldert-Hoegaarden**
 13:00

 Thema = biodiversiteit en recreatie

Zo 29 augustus **Barbecue op campus gemeenschapsonderwijs Izegem**
 11:30-18:00
 Bellevuestr.
 ism NP De Buizerd
 Jacqui Stragier 051/304 731

Zo 18 januari 2010 Werkdag Mandelhoek

Afspraak aan de ingang om 09.00H, einde omstreeks 12.00H.
 Broodjes, warme soep en drank is voorzien.
 Info bij Jacqui Stragier (051/30 47 31)

Zo 25 januari Werkdag Mandelhoek EXTRA WERKDAG

Afspraak aan de ingang om 09.00H, einde omstreeks 12.00H.
Broodjes, warme soep en drank is voorzien.
Info bij Jaquui Stragier (051/30 47 31)

Zo 01 februari Werkdag Spoorwegdomein

Afspraak aan de ingang om 09.00H, einde omstreeks 12.00H.
Broodjes, warme soep en drank is voorzien.
Info bij Jaquui Stragier (051/30 47 31)

**Za 7 en Actie vogels voeren en beloeren
zo 8 februari**

Zo 08 februari Werkdag Mandelhoek

Afspraak aan de ingang om 09.00H, einde omstreeks 12.00H.
Broodjes, warme soep en drank is voorzien.
Info bij Jaquui Stragier (051/30 47 31)

Zo 15 februari Werkdag Spoorwegdomein

Afspraak aan de ingang om 09.00H, einde omstreeks 12.00H.
Broodjes, warme soep en drank is voorzien.
Info bij Jaquui Stragier (051/30 47 31)

**Vr 20 februari Algemene ledenvergadering in Aviflora
20:00**

Op het programma staat: Nieuws uit de vereniging Film rond natuurreservaat "De Kleiputten".
Dit is één van de nieuwste films van natuurcineast Eric Blancke.
Voor wie vroeger films van Eric gezien heeft zal deze avond zeker niet willen missen.
Achteraf wordt nog een hapje en een drankje aangeboden door Natuurpunt-De Buizerd.

25ste ROMMELMARKT

NATUURPUNT - DE BUIZERD vzw organiseert
De gezelligste tweedehandsmarkt uit de streek
Vrijdag 19 februari 2010
Zaterdag 20 februari 2010
Zondag 21 februari 2010

Zaal AVIFLORA, Bruggestraat 128, 8770 INGELMUNSTER

Als VERKOPER: U kunt uw goederen binnenbrengen op:

Vrijdag 19 februari tussen 9h30 en 19h00
Zaterdag 20 februari tussen 8h30 en 11h45

De goederen worden gratis ingeschreven en uitgesteld, u hoeft niet bij uw goederen te blijven en er dient geen stempelgeld betaald te worden. Na de verkoop komt u uw geld en niet-verkochte goederen ophalen en dit op zondag 21 februari tussen 18h00 en 20h00. Bij verkoop wordt er 25% van de verkoopprijs afgehouden die naar de kas van de vzw gaat.
- Voor goederen boven de 150 € gaat bij verkoop max. 37,50 € naar de vzw.
- Wapen, levende en opgezette dieren worden geweigerd.
- Oude kledij, oude schoenen, oud textiel en oude tapijten worden geweigerd.
- De inrichters behouden zich het recht voor om ook bepaalde andere goederen te weigeren.
- Minimum bedrag is 0,25 €. Prijzetting gebeurt per 0,25 € tot 5€, daarna gaat het omhoog per 0,50 €.
- Voor grote hoeveelheden van éénzelfde soort neem je best contact op met iemand van het bestuur.

Je kan natuurlijk ook goederen gratis afstaan aan de vzw. Indien je van plan bent dit te doen, neem gerust contact op met iemand van het bestuur.

Als KOPER: de goederen kunnen enkel bekeken en gekocht worden:

Zaterdag 20 februari tussen 13h30 en 18h30
Zondag 21 februari tussen 10h00 en 16h00

Inkom GRATIS

Je neemt mee wat je bevalt en betaalt aan de kassa. Eenvoudiger kan niet.
BRENG FAMILIE, VRIENDEN EN KENNISSEN OP DE HOOGTE VAN DEZE SFEERVOLLE EN GEZELLIGE ROMMELMARKT

Voor meer inlichtingen: Debeuf Hendrik 051/31.21.62 0475/365.955
De Smet Kurt 051/30.06.73 0474/391.913
Stragier Jacqui 051/30.47.31
info@debuizerd.be
www.debuizerd.be

Bezoek ook eventjes onze webshop
http://shop.kopaza.be/debuizerd

Verantwoordelijke uitgever: Bruggestraat 195 info@debuizerd.be
8770 Ingelmunster
NATUURPUNT - DE BUIZERD vzw Tel. 051 / 31.21.62 www.debuizerd.be

Velt

Zaterdag 23 januari 2010 om 19.00 uur

Een zuiderse avond

Feest voor leden en sympatisanten met hapje, drankje en doorzakkertje, verzorgd door Giacomo Menga.

Programma: Onthaal met welkomstdrink / woordje voorzitter / korte uitleg door Giacomo / fingerfood - antipasti - tapas + 2 drankjes / koffie en dessert / verrassende animatie!

Prijs: 15 € volwassenen, kinderen gratis;
storten op rek.979-2549725-85 van Velt-Roeselare met vermelding: Leden-feest ..volw. + ... kind.

**Ma 15 februari "Cholesterol"
19:30 door Geert Verhelst**

Voordracht in Ten Elsberge.

**Za 06 (13) maart Snoeiles
14:00 door Emeric Pollet**

In de tuin van Peter Hantson, Oekensestraat 138, Rumbekke

**JNM-Roeselare
nov-dec '09**

piep = 7 t.e.m. 12 jaar
ini = 13 t.e.m. 15 jaar
gewoon = 16 t.e.m. 25 jaar

**Voor de volledige aankondigingen zie: www.jnm.be/roeselare
Inschrijven doe je door een mail te zenden naar de verantwoordelijken.**

- Zo 13 december: KBIN GEWOON+INI
Wanneer: 8u45 tot (uur wordt de dag zelf meegedeeld)
Afspreekplaats: station Roeselare
Verantwoordelijke: Tim Vandewiele (0487/64 09 69 of 051/22 96 41, timvandewiele@gmail.com)

- Za 19 december: West-Vlaamse excursie naar Harchies! GEWOON+INI
Wanneer: 8u45 tot 18u"
Afspreekplaats: station Roeselare
Verantwoordelijke: Linde Camps (0476/55 41 98, 050/39 26 00, lindecamps@gmail.com)

- Zondag 10 januari: Fietstocht Heuvelland GEWOON
Wanneer: 8u tot 19u
Afspreekplaats: Grote Markt
Verantwoordelijke: Michiel Bardyn (0494 88 04 19)
Meenemen: Fiets, herstelgerief, middagmaal en drank en natuurlijk warme kleren

- Zondag 6 december 2009: Filmnamiddag! PIEP
Wanneer: 14h-18h
Afspreekplaats: achterkant JOC Diezie, Motestraat (we spreken af aan Sint-Michielskerk)
Meebrengen: warme kledij voor de wandeling

- Zat 16 januari: Vredeseilanden PIEP
Wanneer: 14-18h
Afspreekplaats: wordt nog telefonisch/per mail meegedeeld
Verantwoordelijke: René Bondue (0498/69.49.25, renebondue4@hotmail.com)

De zondvloed

de zondvloed boeken

nieuwe boeken & ramsj & tweedehands,
twee verdiepingen bibliomanie, koopjes,
bestsellers en geheimtips
boekenliefde in twintigduizend en enige titels
en verder: koffie, thee, frisdranken,
bier & wijn en een leeskast

sint alfonsusstraat 4, 8800 roeselare, t 051 62 02 64
ma: 10u tot 18u, di: 9u tot 18u,
wo en do: 10u tot 18u, vr en za: 10u tot 19u

inschrijven op de nieuwsbrief kan via www.dezondvloed.be

De specialist in fotovoltaïsche installaties

solar invest

UW ENERGIE VOOR DE TOEKOMST

- ◆ Wij verstrekken deskundig advies
- ◆ Wij bezorgen u een op maat gemaakte offerte
- ◆ Wij staan garant voor een professionele installatie
- ◆ Wij verzorgen voor u de subsidieaanvragen

Sint-Hubrechtsstraat 84 • 8800 Roeselare • Tel 051 / 33 69 10 • info@solarinvest.be • www.solarinvest.be

ACD
serres & overkappingen
www.acd-serres.be

CRISIS?
Er bestaat een grote kans dat u
nooit meer supermarktgroenten eet !

serre "Luna" 226 x 224 x H 145/230 cm
optie: funderingsprofiel

Win een waardebon van € 250
Bezoek onze website en neem
deel aan onze fotowedstrijd

A.C.D. nv
Zwaaijkomstraat 22
8800 Roeselare
tel. 051 24 25 26
email info@acd.be
www.acd-serres.be

shanks.

Uw partner in afvalverwerking

Shanks Vlaanderen nv
Regenbeekstraat 7C
8800 Roeselare
Tel 051 - 22 60 44
Fax 051 - 22 13 91
www.shanks.be

De Huwynsbossen in Lichtervelde

Situering

De Huwynsbossen in Lichtervelde zijn zo'n 35 hectare groot en liggen op de grens met Hoogdele-Gits, niet ver van de hoeve en het bos Ter kerst. Tijdens de dag van de aarde op 26 april 11, die we organiseerden met o.a. Natuurpunt waren beide bossen stopplaatsen tijdens de huifkar-, fiets en wandeltocht. De Huwynsbossen worden beheerd door het Agentschap voor Natuur en Bos. Ze liggen bovenop een lichte heuvel die de waterscheidingslijn vormt tussen de Leie en de Ijzer. Ten noorden van het bos stromen alle beekjes richting de Ijzer, ten zuiden naar de Leie. Door de hoogteligging van 45 meter boven de zeespiegel (Roeselare-centrum 20 meter) heb je ten noorden van het bos (ter hoogte van de Gentweg) een mooi panorama. In de verte zie je o.a. de kerk van Lichtervelde en het bos van Wijnendale liggen.

De naam Huwynsbossen verwijst naar François Huwyn, die in de eerste helft van de 18de eeuw eigenaar was van veel gronden en bossen in deze omgeving. Op de Ferrariskaart van 1780 werden de bossen dan ook aangeduid onder de verzamelnaam de Huwynsbossen. Heihoek, de andere naam voor deze plaats, verwijst naar heide en heischrale vegetaties. Andere namen als Bouckenhove (bouck betekent beuk) en Elsenruys verwijzen naar boomsoorten.

Geschiedenis

De Huwynsbossen maakten in de middeleeuwen nog deel uit van een langgerekt bosgebied ten zuiden van Lichtervelde, dat aansloot bij de bosgordel Beveren-Gits-Koolskamp. Vanaf de 10de eeuw werden delen van het bos omgezet in akkerland en weiland. Tot in de 18de eeuw onderging het landschap verder geen spectaculaire veranderingen. Volgens de Ferrariskaart bestonden de Huwynsbossen toen hoofdzakelijk uit loofhout. Tijdens de 19de eeuw werden ze gehalveerd ten voordele van akker- en weilanden. Alleen de natste en onvruchtbaarste bodems bleven bebost. Onder de Huwynsbossen zit de klei immers ondiep waardoor de gronden slecht gedraineerd zijn. Tijdens WO I werden nog eens grote delen van het bos gerooid. Na de oorlog werden de kapvlaktes opnieuw beplant met Douglasspar. Op de kaart van 1941 bleef uiteindelijk 25 hectare van de bossen over. De tweede

Wereldoorlog betekende het einde voor de Huwynsbossen. Na de oorlog waren vrijwel alle bestanden gekapt. Er ontwikkelde zich langs de Gentweg een forse houtkant van 700 m lang. In 1946 waren vele hectaren grond op de Heihoek eigendom geworden van barones Gilles de Pelichy Savina.

Ik "ontdekte" de Heihoek in de jaren tachtig via een natuurcursiefje van Marcel Gevaert in de Weekbode. Marcel Gevaert is één van de pioniers van de natuurbescherming in het Torhoutse. Hij vertelde in het cursiefje over het mooie landschap van de Heihoek, de houtkant en de aanwezigheid van bosplanten en veel bloeiende kruiden in de bermen. Ik fietste als tiener vaak naar het gebied met verrekijker en flora.

Na het overlijden van de barones in 1992 werden onder andere 40 hectare op de Heihoek te koop aangeboden. In 1995 kocht het Vlaamse Gewest 32 hectare. Zowel de aankoop als de bebossing verliep niet zonder slag of stoot. Bebossing in West-Vlaanderen was en is geen gemakkelijke zaak. De realisatie van het bos was niet mogelijk geweest zonder de tomeloze inzet van Theo Vitse van ANB en Peter Bossu (Lichterveldenaar van origine). Peter werkte indertijd nog voor vzw Natuurreservaten in het kasteel van de Blankaart en koos later voor de politiek (o.a. kabinet Vandelanotte). Via de pers en de andere kanalen duwde hij stevig aan de kar om dit bos te kunnen realiseren.

In 1996 werden de eerste gronden beplant door de leerlingen van de verschillende basisscholen van Lichtervelde. In 2004 werkte de gemeente Lichtervelde ook mee aan de verdere uitbreiding met het 'Kom op tegen Kanker'-bos. De laatste aanplantingen worden verwacht in 2010.

Natuurwaarden en beheer

Bij de bosaanplant werd gekozen voor een brede waaier van diverse soorten loofhout. Zwarte els, zomereik, populier, gewone es, linde, beuk en zoete kers behoren tot het soortenassortiment. Naarmate het bos ouder wordt, zal de ecologische waarde ervan toenemen. Er werden ook poelen aangelegd, die nu al gekoloniseerd zijn door libellen, waterwantsen, kikkers en padden. Bepaalde randdreeven zijn extra breed gehouden om een brede bosrand te laten ontwikkelen. Met het maaibeheer in randen en dreeven wil het Agentschap voor Natuur en Bos ook zeldzame schrale graslandsoorten als liggende vleugeltjesbloem, blauwe knoop en echte guldenroede meer kansen geven. Kleine graanakkertjes werden aangelegd om patrijs, kwartel, ringmus en rietgors in de winter van voedsel te voorzien. Een perceeltje met tamme kastanje levert de nodige palen voor afsluitingen. Ten slotte werden er ook een aantal proefpercelen met wilgen, een collectie

van wilde rozen en een hoogstamboomgaard aangeplant. De oude houtwal blijft het centrum van wat een prachtig bosgebied aan het worden is. In deze houtwal komt nog een mooie variatie aan bosplanten voor die langzaam maar zeker het naburige bos bevolken. Naast onder andere zomereik, berk, ratelpopulier, sleedoorn en beuk, groeien er onder meer bosviooltje, kamperfoelie en salomonzegel.

De Huwynsbossen vormen een van de weinige bosgebieden in een natuurarme regio. Ze zijn dan ook een toevluchtsoord voor tal van vogels, zoogdieren en insecten. Naast de algemene broedvogels zoals grasmus, tjiftjaf, fitis, winterkoning, kool- en pimpelmees, is ook roodborsttapuit van de partij. Zangvogels verorberen maar al te graag het zaad van de brem. Natuurlijk vinden we er niet alleen zangvogels terug. Soorten als de gaai, patrijs, kwartel, torenvalk, boomvalk, sperwer, ransuil en steenuil hebben in de Huwynsbossen al een plekje gevonden. Ook zoogdieren vinden de weg naar de Huwynsbossen. Er worden geregeld zwerfende vossen waargenomen maar ook wezels, hermelijnen, konijnen, hazen, rosse woelmuizen en veldspitsmuizen hebben er hun stek. Soms pleistert er een ree. Kriebelbeestjes zijn vooral in de wegbermen en de niet-beboste gedeelten talrijk te zien. De laatste jaren is vooral een sterke opkomst van de tijgerspin merkbaar, naast het verschijnen van de zwerfende houtpantserjuffer en een groot aantal koninginnepages. De diversiteit aan ongewervelden is heel groot, met verschillende soorten vlinders, kevers, zweefvliegen, boktorren, sprinkhanen, libellen en spinnen.

Recreatie

Het gebied ligt ondertussen ook al op het pad van wandelaars, ruiters en mountainbikers. De mountainbikers passeren het bos via de WK2007-route, die start aan hoeve Ter kerst

Hoogdele. Het Magrietenpad van 2 kilometer start aan de autoparking en laat je het bos ontdekken. Op de parking vind je ook een bakje met folders van het gebied. Volg hiervoor de paaltjes met gele koppen. Ook het Huwynspad, dat start aan de vakantiehoeve Bouckenhove in de Ridderstraat loopt door het bos en is zo'n 7,5 kilometer. Een deel van het bos, de Elf Gemeten, is aangeduid als speelbos, waar jongeren vrij kunnen ravotten. Na de wandeling kun je een ijsje likken of een abdijbier drinken in de zuivelhoeve de Bos-sneppie (Kortrijksstraat 16). Ook de hoeve Ter Kerst is op wandel- en fietsafstand van het bos.

Wim Marichal

Bron: Folder Huwynsbossen
zie www.natuurenbos.be

Over sporen, viscositeit en oppervlaktespanning

Bijna alle zwammen verspreiden zich door het vormen van sporen.

Na de sporenvorming worden ze zoals alle organismen geconfronteerd met het probleem dat het nageslacht zich moet verspreiden om onderlinge concurrentie te vermijden. Organismen, zoals planten en zwammen zijn echter vastzittend en kunnen zich niet verplaatsen.

Planten hebben daarom heel wat gespecialiseerde structuren ontwikkeld om de verspreiding van de nakomelingen mogelijk te maken: productie van lichte zaadjes die door de wind kunnen meegenomen worden, vruchten als lokmiddel voor dieren, enz...

Zwammen maken gebruik van gelijkaardige methodes: zoals reeds aangegeven produceren ze sporen. Deze structuren zijn uiterst licht en kunnen gemakkelijk worden meegenomen door dieren en wind- of waterstromingen. Bovendien zijn sporen resistent tegen extreme factoren als hitte, koude, droogte, enz.

Het verspreiden van de sporen is echter niet zo eenvoudig als het lijkt. Als een zwam zijn sporen gewoon loslaat, zelfs al zijn er wind- of waterstromingen, zal de verspreiding niet succesvol gebeuren. Dit heeft de maken met de grote invloed van viscositeit op alles wat klein is. Viscositeit is een fysische grootte die het stromingsgedrag ten gevolge van interne wrijving in vloeistoffen of gassen beschrijft. Een vloeistof met een grote viscositeit oefent een grote kracht uit op een voorwerp dat er doorheen beweegt.

De stroming vlakbij een oppervlak is altijd laminair (m.a.w. het gas of de vloeistof glijden in lagen boven elkaar. Er komen dus geen wervelende bewegingen voor). Dit gebied heet de laminaire onderlaag. Rond bladeren van bomen is de laminaire laag bij middelmatige windsnelheid bijvoorbeeld 1 mm dik. Alle minuscule deeltjes die zich in die laminaire laag bevinden, kunnen dus niet worden opgenomen door de wind. Om dezelfde reden verzamelt er zich bijvoorbeeld altijd stof rond de rotorbladen van een ventilator.

Zwammen moeten er dan ook voor zorgen dan hun sporen vrijkomen boven de laminaire onderlaag zodat ze terecht komen in turbulente stromingen die ze dan kunnen meevoeren over lange afstanden.

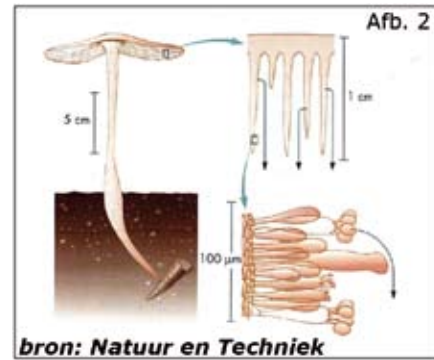
- De primitieve, lagere zwammen hebben dit opgelost door een steeltje te ontwikkelen waarop de sporen zich ontwikkelen, zodat ze boven de laminaire onderlaag worden losgelaten.

- De hogere zwammen hebben dit opgelost door grote sporendragende structuren te ontwikkelen: vruchtlichamen. Paddenstoelen zijn er het beste voorbeeld van. (Afb. 1)

Zwammen die hun sporen via de wind verspreiden, krijgen echter nog met een tweede probleem te maken: oppervlaktespanning. De oppervlaktespanning is een kracht die zodanig op het oppervlak van een vloeistof werkt dat het oppervlak zo klein mogelijk is. Deze kracht ontstaat doordat de moleculen aan het oppervlak een naar binnen resulterende kracht ondervinden van de moleculen in de vloeistof. Oppervlaktespanning komt vooral voor tussen water en lucht.

Bij de zwammen zorgt de oppervlaktespanning ervoor dat sporen, die van een steeltje worden losgelaten, ertegen blijven plakken.

- De steeltjeszwammen hebben een ingenieus mechanisme ontwikkeld om de oppervlaktespanning te overwinnen (Afb. 2). De onderzijde van hun vruchtlichamen (paddenstoelen) is namelijk bedekt met plaatjes die radiaal uitstralen. De plaatjes zijn bedekt met het kiemvlies dat de sporen produceert. De sporen worden horizontaal weggeschoten zodat ze in de ruimte tussen de lamellen komen.

Hierdoor vallen de sporen naar beneden en kunnen ze door de wind worden meegenomen. Omdat er heel weinig ruimte tussen de verschillende plaatjes is, moeten de platen heel precies verticaal staan ingeplant. Vandaar dat de paddenstoel een stevige steel heeft die niet beweegt in de wind. Daarom groeien de plaatjes ook altijd in de richting van de zwaartekracht.

- De meeldauwschimmels lossen dit probleem op door hun vruchtlichamen te produceren als de lucht verzadigd is met water. Als de lucht vervolgens droger wordt, verliezen de vruchtlichamen vocht. Hierdoor gaan de vruchtlichamen kronkelen. Vaak haken verschillende vruchtlichamen daarbij in elkaar. Hierdoor ontstaan er spanningen, totdat ze tenslotte losbreken en de sporen verspreid worden

- Andere zwammen maken schokkende of stotende bewegingen en zorgen er op die manier voor dat de sporen vrijkomen. Sommige zwammen maken hierbij gebruik van de toestandsovergang van water naar gas. In het steeltje is een holte die opgevuld is met water. Als het steeltje uitdroogt, verdampt het water uit die holte, zodat ze steeds kleiner wordt. Hierdoor raken de wanden van het steeltje vervormd. Uiteindelijk begint het steeltje door te buigen. Bij verdere verdamping vermindert de druk zozeer, dat het overige water abrupt begint te verdampen. Hierdoor ontstaat een gasbel. De gasbel zet uit, zodat er een spanning ontstaat op het steeltje, dat zijn oorspronkelijke vorm opnieuw aanneemt. Deze overgang gebeurt heel vlug en schoksgewijs, zodat de sporen met een ruk worden weggeslingerd.

- Stuiwzwammen, zoals de plooi-voetstuiwzwam, lossen beide voorgaande problemen op een andere manier op: ze vormen geen sporen op een steeltje, maar produceren droge sporen binnenin het vruchtlichaam. Wanneer de wanden van het vruchtlichaam ingedeukt raken, bijvoorbeeld door een regendruppel, dan wordt er lucht uit het gaatje geperst. De sporen worden meegevoerd met de lucht.

De zwammen die hun sporen verspreiden via dieren, produceren sporen die vastzitten in een vloeibare slijm laag. Deze sporen worden op die manier vastgehouden door de oppervlaktespanning en kunnen zo niet door de wind meegenomen worden.

Enkele voorbeelden:

- Truffels vormen hun vruchtlichamen onder de grond. Ze produceren een geur die knaagdieren aantrekt. Deze graven de

vruchtlichamen op en eten ervan. De sporen passeren het spijsverteringsstelsel en worden met de uitwerpselen opnieuw uitgescheiden.

- Stinkzwammen produceren hun sporen in een slijmerige vloeistof met een aasgeur. Deze sterke geur trekt vliegen aan. Het slijm blijft aan de pootjes van de vliegen kleven en op die manier worden de sporen verspreid.

Tekst en foto's: Koen Maes

Zwammen en het vijfrijkenstelsel

De Zweed Carolus Linnaeus verdeelde in 1735 de levende organismen in twee grote rijken: het dierenrijk en het plantenrijk. Het plantenrijk zelf werd kunstmatig in twee afdelingen opgedeeld: de fanerogamen of bloemplanten en de cryptogamen. Bij de fanerogamen is het voortplantingsorgaan duidelijk waarneembaar. Bij de cryptogamen zijn de voortplantingsorganen verborgen.

De zwammen behoorden in dit systeem samen met de mossen en de varens tot de cryptogamen.

Later werd het plantenrijk in vier afdelingen verdeeld: de thallophyta (wieren en zwammen), de bryophyta (mossen), de pteridophyta (varens) en de spermatophyta (bloemplanten). In dit systeem werden de zwammen beschouwd als gedegenererde planten die hun bladgroen verloren hebben.

In 1969 stelde Whittaker het vijfrijkenstelsel voor. Daarin kregen de zwammen voor het eerst een eigen rijk toegewezen.

- Het eerst rijk is dat van de prokaryoten. Dit zijn ééncelligen die geen echte kern bezitten.

Deze groep bevat de bacteriën en de blauwwieren.

- Rijk twee bevat de hoger ontwikkelde ééncelligen, de protisten.

De volgende drie rijken verschillen van elkaar door hun voedingswijze:

- De planten verteren hun voedingsmiddelen niet.
- De dieren bezitten een inwendig verteringssysteem.
- De zwammen verteren hun voedsel uitwendig.

Zwammen hebben dus uitwendige verting. Dit in tegenstelling tot de dieren die

inwendige vertering hebben en planten die geen spijsverteringsstelsel hebben. Zwammen bevatten geen chlorofyl en kunnen dus geen zonlicht en koolstofdioxide gebruiken om via de fotosynthese organische stoffen op te bouwen. Ze moeten hun energie en voedingsstoffen halen uit de afbraak van dode en levende materie.

Door hun taaie celwanden kunnen zwammen echter geen voedseldeeltjes omsluiten en verteren, zoals vele microben dit doen. Ze kunnen slechts kleine, in water opgeloste moleculen absorberen. Hiertoe moeten de grote onoplosbare moleculen eerst worden afgebroken tot kleine absorbeerbare deeltjes. Zwammen doen dit door sterke enzymen af te scheiden in de omgeving

Zwammen zijn uitstekend aan deze voedingswijze aangepast: ze groeien in of op het substraat waar ze zich mee voeden. Bovendien is hun oppervlakte/volumehouding heel hoog. Gewoonlijk is geen enkel deel van de fungus meer dan enkele micrometers van de omgeving verwijderd. De zwam wordt enkel van het substraat gescheiden door een dunne celwand en de celmembraan. Gemiddeld bevat bijvoorbeeld 10 cm rijke organische bodem ongeveer 1 km zwamdraden. Als deze zwamdraden ongeveer 10 micrometer in diameter zijn, dan komt de 10 cm bodem in contact met 314 cm zwam.

Tekst: Koen Maes

Café FLORES

NATUUR-lijk zijn onze gerechten en ijsbereidingen..... daar maken we een PUNT van!!!!

Groepsontbijt, lunch, recepties, meetings, feesten, baby-borreltjes, ijsalon, namiddagkoffie

Terras met strandzetels tussen de jonge fruitbomen

Open van maandag tot en met zaterdag vanaf 10.00 uur tot 18.00 uur

Hartelijk welkom Griet en het Flores-Team

**Brugsesteenweg 354
8800 Roeselare
051 244 724**

ACTIVATED CARBON

adsorption on the move

ACTIEVE KOOL

FILTERS

REACTIVATIE

DESOTEC N.V.-S.A. Pegeritbeekstraat 44, B-8800 Roeselare • T +32 (0)51/24.60.57 • F +32 (0)51/24.59.16 • desotec@desotec.com • www.desotec.com

Drie vlindervragen

232 exemplaren. 15 soorten. Dat is het resultaat van een summier steekproef in ons eigenste natuurreservaat 'de kleiputten', inclusief het voorliggende grasland achter de parking. De tabel vertelt ons dat, zoals gewoonlijk, het Bont zandoogje ook in 2009 de meest frequent aanwezige soort was maar we zien dat de Dagpauwoog en de Distelvlinder er in de zomermaanden niet voor onder doen en eveneens voor een 100% aanwezigheidsfrequentie tekenen. Gezien de uitzonderlijke kwaliteit van de zomer 2009 komen we logischer wijze als vanzelf bij de eerste vraag:

Was 2009 één van de betere vlinderjaren aan de kleiputten?

We vergelijken de bovenstaande 2 x 4 bezoeken van 2009 in de kleiputten met het gemiddelde resultaat van de 41 lente- respectievelijk 36 zomerbezoeken aldaar, gespreid over de periode 2000-2008. Op de lentegrafiek zien we dat 10 van de 12 aanwezige soorten in 2009 beter of minstens evengoed scoren dan gemiddeld, amper 2 slechter maar dat er 4 soorten uit 2000-2008 ontbreken. In de zomergrafiek is de tendens nog duidelijker. Alle soorten van de kleiputten - op één uitzondering na - zijn in 2009 frequenter aanwezig dan normaal maar, opvallend toch, 7 potentiële soorten ontbreken! Samengevat: De algemene soorten deden het in 2009 meestal beter dan normaal maar de schitterende zomer heeft niet kunnen voor zorgen voor een sterkere aanwezigheid van de minder algemene soorten.

Zijn de resultaten aan de kleiputten representatief voor de vlinders in de regio Roeselare?

Het tweede grafiekduo vergelijkt de 2 x 4 bezoeken van 2009 aan de kleiputten met de 10 lente- en respectievelijk 10 zomerbezoeken in 2009 aan 5 andere gebieden van de regio Roeselare. Met name waren dat de strooiroute (4 x), walleMOTE (3 x), vierkaven (3 x), sterrebos (5 x), rhodesgoed (5 x). De soorten die in beide gebieden voorkomen hebben in kleiputten bijna allemaal een hogere aanwezigheidsfrequentie dan in de rest van de regio maar de vlinders die in 2009 ontbraken in de kleiputten vlogen wel degelijk in onze contreien rond. Reden voor hun afwezigheid in de kleiputten? Misschien is het gebied aan de kleiputten te klein of de diversiteit aan planten te gering om een populatie van die niet zo algemene soorten in stand te houden? Als dat zo zou zijn dan kunnen de recente aanplantingen in de omgeving daarin verbetering brengen. Hoppen dus maar.

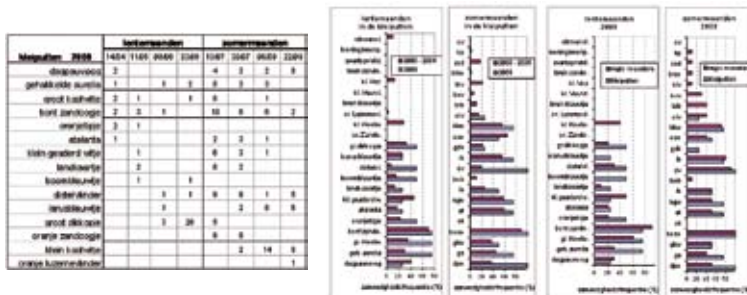
Zijn de resultaten uit de regio Roeselare representatief voor deze uit onze provincie?

Neen! Zeker niet! En dan heb ik het niet over het paar zeldzame zwervers dat 'per abuis' in onze provincie verzeild geraakte zoals de Rouwmantel noch over die typische kustvlinders als Kleine parelmoer- of Heivlinder en nog minder over specialisten zoals het Groentje dat maar op een paar plaatsen voorkomt. Ik doel hier vooral op die soorten die we regelmatig tot veel op verschillende plaatsen in onze provincie aantreffen maar, spijtig genoeg, niet in onze regio. Ik denk hierbij aan Koevinkjes in Zonnebeke (den doel), Hooibeestjes in Oudenburg (hoge dijken), Kleine ijsvogelvlinders in Elverdinge (galgebossen), Argusvlinders in Stuivekeskerke (viconia), Eikenpages in Kemmel... Bijna even zorgwekkend voor Roeselare en omgeving zijn de aantallen Bruin zandoogje, Kleine vuurvlinder,

... die hier maar met mondjesmaat gevonden worden maar op andere plaatsen (Ieper, Heuvelland, Woumen, ...) massaal voor je voeten fladderen. Zoals je ziet, noch een spiraalbrug noch de vele andere brede invalswegen blijken de geschikte corridors te zijn om vlinders naar onze stad te lokken en, wat erger is, de enkelingen die er toch in slagen bij ons te geraken vinden hier misschien niet de gewenste plantendiversiteit om een leefbare populatie op te bouwen.

Nog dit: Wie meer wil vernemen over de 40 vlindersoorten in onze provincie kan ik de verzorgde uitgave "Dagvlinders in West-Vlaanderen" van de Z.W.V.V.K. warm aanbevelen. Dit boek bevat o.m. de uitgebreide beschrijving van elke West-Vlaamse soort, telkens met een verspreidingskaart tot op het kilometerhok.

Jacques Vanderhaeghe

ERIK DEBAL
BOUWWERKEN

NIEUWBOUW en VERBOUWINGEN
VLOEREN – FAÏENCEN
WONINGEN WATER EN WINDDICHT
AFGEWERKTE WONINGEN

Algemene Bouwonderneming
Erik DEBAL **B.V.B.A.**

Verbrandhofstraat 130
 8800 Roeselare
 tel. 051 20 83 41
 fax 051 21 14 59
 erikdebalbvba@skynet.be

De aalscholver, het zwarte schaap?

Op 22 september kopte De Standaard 'Aalscholwers vreten alle vissen op'. In het artikel mocht een verbolgen Marc Coussemont, voorzitter van de Vlaamse Vereniging van Hengelsport Verbonden, zijn gal spuwen over het eetgedrag van de *phalacrocorax carbo sinensis* of de aalscholver: 'Ze vreten met z'n allen 750 ton vis per jaar. We vragen een beheersplan zodat de populatie niet meer aangroeit'.

Dat het aantal aalscholwers sterk is toegenomen, kan iedereen vaststellen. Tien jaar terug was het een kleine sensatie als de zwarte vogel in een glijvlucht die aan een prehistorische pterosaurius doet denken boven de Mandel werd gesignaleerd. Nu fleurt hij zowat iedere morgen mijn dag op. Wanneer ik slaap-dronken de gordijnen open, zie ik een tweetal exemplaren hoog en droog zitten op de lichtmasten van de oefenvelden van KSV

Roeselare. Soms komen er tot vier tegelijk aanvliegen, altijd weer een indrukwekkend zicht.

De vissers langs de Mandeloever knarsetanden, want zij zien de dieren als concurrenten. In feite echter zijn zij collega's. Toen de Mandel nog niet zo lang geleden een vuile en stinkende beek was met slechts een handvol visjes die nauwelijks konden overleven, hadden noch mensenvissers noch vogelvissers er iets te zoeken. Hun aanwezigheid nu bewijst dat het water veel leefbaarder is geworden. Vissers en aalscholwers zijn gedoemd om elkaars aanwezigheid te accepteren.

De sportvissers langs de Mandel hebben nog wel meer concurrenten. Ook blauwe reigers schuimen dagelijks de oevers af en dit jaar broedde er een koppel futen. Het schrille piepen van de jongen was wekenlang een vertrouwd geluid in de buurt. Vooralsnog is het in de eerste plaats de aalscholver die de zwarte piet krijgt doorgestuurd. Deze pelikaanachtige is een uitstekende zwemmer, die zijn prooi onder water achtervolgt. Hij verdwijnt soms een halve minuut lang onder het oppervlak en kan tot acht meter diep duiken, een troef die hij in de eerder ondiepe Mandel niet hoeft uit te spelen. Terug op het droge staan ze vaak in de hun zo kenschetsende, heraldieke houding met uitgespreide vleugels om hun veren te drogen. Ook hiervoor zoeken zij meestal de top van de lichtmasten op, waar ze dan als een koninklijk heerser de omgeving in ogeschouw nemen.

Etymologisch valt de naam van de aalscholver te verklaren als aal (vis) en scholver, verwant aan 'schrabben', een oud klanknabootsend woord. De aalscholver kreeg bij ons ook nog andere namen toegedicht: schollebaar, waterraaf, rotgans, botkol, bakenbreker. In Friesland heeft men het over de ielgoes. De hengelaars en sportvissers hebben dezer dagen echter andere koosnaampjes in gedachten. Een vissportblad had het zelfs over 'de Zwarte Dood', maar vaak spreekt men gewoon over een plaag of een pest.

Het verhaal is niet nieuw. Begin twintigste eeuw kon de bekende vogelgids van Thijsse de aalscholver omschrijven als 'het bête noire van den visscher'. Die gingen in de tegenaanval met bijlen en geweren. Soms gingen in één namiddag honderden nesten ten onder. Door de geweldige achteruitgang kreeg de aalscholver in 1965 een wettelijke bescherming. De vogel herstelde zich onmiddellijk, maar toch kon je in de *Veldgids voor de natuurliefhebber. Vogels van West- en Midden-Europa* uit 1996 (!) nog lezen: "in Ne-

derland enkele grote kolonies, in België zeldzaam". Tegen het jaar 2000 bezat Europa op zijn minst 210.000 aalscholverparen, waarvan duizend paren in België. Dit succes zorgde ervoor dat de tegenstanders opnieuw van zich lieten horen. In de jaren negentig vond er zelfs een anti-aalscholwersbetoging plaats voor het Europees Parlement in Straatsburg, een primeur wellicht in de ornithologische geschiedenis.

Jan Desmet signaleert in *Vogels in de kop*. Over de menselijke kijk op vogels (deel II) dat aalscholwers veel vis vangen waar mensen nauwelijks belang aan hechten. Hun visrantsoen bedraagt ongeveer 400 gram per dag en de heerlijke maar kunstmatig bevoorradde vijvers van de hengelclubs versmadden zij natuurlijk niet. Ook visboerderijen vrezden de groeiende kolonies. Met valken en zeearenden, netten en zelfs helikopters en op afstand bestuurd miniatuurvliegtuigjes probeerde men de aalscholwers al te verschalken. Niets hielp of helpt echt. In sommige landen, zoals in Frankrijk en Denemarken, heeft men daarom met toestemming van de EU de bescherming versoepeld. De aalscholver is er opnieuw een stukje vogelvrij. Laten we hopen en er over waken dat het hier niet zo ver komt.

Johan Strobbe

Parketvloeren Desimpelaere

Fabrikant van massief parket

ZWAAIKOMSTRAAT 27
8800 ROESELARE

TEL: 051 20 09 64

FAX: 051 22 98 73

Veel handen voor de Dag van de Natuur

21 november: Kleiputten.

Hoogst waarschijnlijk, maar als zoiets als een weeroognaald bestaat, dan zijn we er zaterdag in de Kleiputten met dik 50 deelnemers beslist doorheen gekropen. Voor de 16^e jaar op rij werd het een zalige herfstdag: droog met zon en blauwe lucht, blijkbaar een van de warmste novemberdagen ooit. Het is werkelijk een T-shirt werkdag geworden.

Van bij de start kwam een verstoorde houtsnip langs, of hield ze het voor bekeken? In het reservaat waren we met verschillende ploegen soms luidruchtig aan het werk, waarvoor een even grote groep wintertalingen plaats maakten. Op de westerhelling met de grote middelen: hier willen we meer open ruimte scheppen, onder meer voor warmteminnende insecten. In de toekomst willen we van buiten het reservaat, vanop een gluurplatform, ook over die kruidenrijke zone zicht krijgen op de watervlakte. Daarom zetten we een deel van de te dicht beboste helling geleidelijk om in elzenhakhout: dit betekent massaal kappen en wegvoeren.

Dieper in het gebied werd er vooral gemaaid en hiermee de houtstapelwanden aangevuld. Een ploeg JNMers hielpen de groeiplaats van reuzenpaardestaart open te houden. Verder werd een loodrechte oever aangepakt en vanaf het water beter toegankelijk gemaakt voor ijsvogels. Ook Ward, die het soms voelde kriebelen, zat in nesten: op zijn eentje struinde hij met een ladder over het pad om alle nestkasten te inspecteren. Met succes. Nog in de voormiddag werden een dertigtal knotwilgen van hun pruik ontdaan, waar heren en Barnum-MOS-meisjes de houtwallen naast het reservaat mee ophoogden. De grotere takken leverden ook het gepaste plantmateriaal om de slechte groeiers te vervangen.

Op de middag werd het bijtanken en drummen rond de 'hutsepotten'. Dit keer niet van Vera, maar ze kon het toch niet laten en verweende ons achteraf met cake, thee en koffie. Je zou voor minder komen werken. Met een danig versterkte ploeg schoot het werk ook na de middag

op: bepaalde reservaatdelen had tegen 4u een echte metamorfose ondergaan. Enkele vrijwilligers overigens ook.... Of de roepende waterlief en overvliegende wulp daar ook mee akkoord gingen? Zeker dank aan de grote ploeg medewerkers die er een succesvolle dag van ge(s)maakt hebben.

22 november: Hoogstamboomgaard

Met een stijve bries maar droog werd het voor ruim 30 snoeilustigen vooral toekijken hoe de tachtigjarige routin  Emerich Pollet de beginselen van de fruitboomsnoei uitlegde. Als een kat schoot hij de ladder op, waar hij zich met de iets minder ervaren jonge assistenten in enkele fruitbomen uitleefde met boomzaag en takkenschaar. Overtuigend en boeiend! Deze snoeiprincipes werden met een welkome artisanale borrel en lekker gebakje geanimeerd herkauwd.

Piet

Kleiputten heeft té natte voeten

De late nazomer is niet dadelijk hét topseizoen voor spetterende waarnemingen in ons reservaat: veel broedvogels vertrokken richting zuiden, andere komen discreet hun appetijt stillen of de ruiperiode veilig doormaken. De vele pluimen, bijeen-gewaaid langs de oever, zijn zeker niet de stille getuigen van een succesvolle 'catch': plukplaatsen van hongerige sperwers vinden we meestal op de paden langs de beboste oever.

Ondanks de droge en warme zomer bleef het waterpeil winters hoog: voor waterminnende soorten was er meer water,

maar dieper. Zelfs de kleine steiger naast het oude pomphuis was helemaal onder de waterspiegel verdwenen. Gelukkig geen lek in de kleioever, wel een defecte pomp was hiervan de oorzaak. Die moest opgedoken worden, een werkje voor duikers van de brandweer, om voor nazicht in een werkplaats terecht te komen.

Met de herfstregens in het vooruitzicht, samen met de ondoorlatende kleibodem en hellingen, moesten we wel haast maken met het opnieuw plaatsen van de herstelde pomp. Door een hoger waterniveau verdwijnen immers de ondiepe waterpartijen, ideaal voor waterinsecten, vissenbroed en oeverplanten. Bovendien krijgen we dan steile oevers, die biologisch weinig interessant zijn. Om de montage van vlotter met niveauregeling mogelijk te maken, moesten we de hulp van een brandweervan oproepen. In november zorgde die voor onvermijdelijke verstoring door dagenlang water uit het reservaat weg te pompen tot een werkbaar peil bereikt werd. Gelukkig bleef dit nog net hoog genoeg om de zowat vijftig wintertalingen, die vanaf oktober uit het noorden weer naar

hier waren afgezakt, nog voldoende dekking te bezorgen onder de overhangende wilgenstruwelen. Elders werkten de slikzones, die ondertussen vrijkwamen, als magneten op overtrekkende steltlopers. De laatste weken hoorden we onder meer het geschreeuw van de geheimzinnige watteral.

Een onverhoopt gevolg van de hoge waterstand in de eerste jaarhelft bleek het stilvallen van de uitbreiding van de rietzone. Tijdens de zomerwerkdag hadden we hierdoor minder riet te maaien, en eind november hadden enkele oeverzones een onvervalste stoppelbaard van 30cm hoge oude rietstengels. Als die stoppelhoogte overeen komt met de waterpeildaling, betekent het dat 10000 m³ helder reservaatwater werd afgepompt... Enkele soorten als aalscholvers, dodaars, veel wilde eenden, blauwe reiger en meerkoeten bleven op het appel. Hopelijk dat na de herinstallatie dit peil behouden kan blijven, geen extra verstoring meer hoeft en rust samen met de winter over het moerasgebied kan komen.

Piet

Close-up

Gewone vlier, *Sambucus nigra*

God ging eens door het land, zo is een oud verhaal, en kwam wel 70 soorten jicht tegen. 'Waar gaan jullie heen?' vroeg Hij. 'Wij gaan door het land en ontnemen van mensen de gezondheid en rechte ledematen' was het antwoord. Toen sprak God: 'Ga in de vlierstruik en breek alle takken, maar laat de mens met vrede.' Sindsdien neemt de vlier alle ziekten over.

De naam Vlier is een verbastering van vedel, een muziekinstrument waarvoor men vliertwijgen gebruikte. Kinderen gebruikten de jonge twijgjes voor het maken van fluitjes, vandaar de naam flierefluit. Sambucus is afgeleid van het Grieks 'sambuke' wat fluit betekent. Nigra is het Latijn voor zwart, doelend op de zwarte bessen.

Gewone Vlier behoort tot de Kamperfoeliefamilie of Caprifoliaceae. Het is een struik of kleine boom die in april in blad komt, waarna de bloeiwijzen zichtbaar worden. De bladen zijn tegenoverstaand en hebben 5 tot 7 eironde, kort toegespitste deelblaadjes. De bloemen staan in vlakke tuilen en zijn roomwit. De steenvruchten zijn zwartglanzend en bolrond.

De vlier is de woning van de sprookjesfiguur Vrouw Holle, de hoedster van het leven, aan wie je toestemming moet vragen

om de bessen te plukken! Naast veel huizen stond een vlier, omdat die beschermde tegen heksen, vuur en bliksem. De vlier was nauw verweven met begrafenisrituelen en werd daarom aangeplant op kerkhoven. De maat van de doodkist werd met een vlierstaf genomen en de voerman had in zijn hand een vliertakje in plaats van een zweepje.

De bekendste parasiet om Gewone Vlier is Judasoor, een bruine oorschelpvormige sporendrager of paddenstoel. Een oude overlevering zegt dat Judas zich verhing aan een oude vlier, dat de tak afbrak en dat hij in zijn val met de zijkant van het hoofd tegen de stam botste. Zijn oor bleef eraan haken.

Zowel de bloemen als de bessen hebben medicinale eigenschappen. Ze kunnen ingezet worden bij griep, verkoudheden, koorts. Ze werken antiviraal en verhogen de weerstand. De bloemen werken ook reinigend en helpen bij jicht en reuma. Ze passen perfect in een voorjaarskuur. Van de bloemen kan je een infuus maken en van de bessen de 'vliersiroop'.

Het blad kan uitwendig gebruikt worden en is helend bij kneuzing, verstuikingen en kloven.

Gebruik de bessen nooit rauw, wegens ge-

vaar op blauwzuurvergiftiging. Dit gevaar verdwijnt door de bessen te koken.

Recept Vlierbessenchutney:

- 500 gr vlierbessen
- 250 gr geschilde appels, in stukjes gesneden
- 4 uitjes, fijngesnipperd
- 3 eetlepels rozijnen
- een halve paprika, in kleine stukjes gesneden
- 150 gr suiker
- 6 dl rode wijnazijn
- 5 kruidnagels.
- enkele fijngemaakte mosterdzaadjes en kardemompeulen
- een mespuntje gemberpoeder
- peper en zout

Kook alles samen tot de gewenste dikte en bewaar in confituurpotten met schroefdeksel.

Rita Gesquiere

Waarnemingen

1/9	Roeselare	Draaihals in tuin	Ronny Vanderperre
17/9	Roeselare	Houtpantserjuffer op struik bij tuinvijver	Piet
23/9	Roeselare	Boerenzwaluwenalarm voor sperwer in de tuin	
		Bruinrode heidelibel	Piet
2/10	Roeselare	Steenuil roepend	Piet
4/10	Roeselare	Putter in tuin	Piet
28/10	Roeselare	Man zwartkop in tuinhaag	Piet
5/9	Rumbeke	Kleiputten: witgatje, 22 aalscholvers	Piet
6/9	Oostnieuwkerke	4 schroevende buizerden, gele kwik	Chris, Piet
9/9	Roeselare	Biezenhof: huiszwaluwen voederen nog steeds nestjongen	
1/10	Rumbeke	Sterrebos: rode eekhoorn op de weg	Peter, Piet
4/10	Kachtem	Rhodesgoed: trek van meer dan 100 graspiepers	Piet
8/10	Roeselare	Grote gele kwik langs Mandel	Piet
3/11	Rumbeke	Kleiputten: buizerd, dodaars, slobbeend, koperwiek	Dirk, Piet
6/11	Roeselare	Grote gele kwik in stadscentrum	Piet
6/11	Roeselare	koereiger in tuin	Michael Parmentier

Personalia

We delen in het geluk van Frederik Hanssens (zoon van bestuurslid Johan) en Anneleen Soetaert bij de geboorte van hun dochtertje **Martha** op 3 september.

Colofon

Bestuur Mandelstreke:

voorzitter: Piet Desmet - 051 225 852 - natuur.mandelstreke@gmail.com
ondervoorzitter: Wim Marichal - 0476 307 762 - wim.marichal@telenet.be
secretaris: Philippe Deprez - 050 347 824 - philippe.deprez@telenet.be
penningmeester: Johan Plouvier - 051 226 678 - johan.plouvier@gmail.com
redacteur: Koen Maes - 051 727 001 - koenmaes@hotmail.com
materiaalman: Willy De Ruyter - 051 697 796 - willy.de.ruyter@telenet.be
communicatie: Peter Hantson - 051 203 063 - peter.hantson@skynet.be
bestuursleden:
Cien De Roo - 051 502 346 - barth.verhaeghe@telenet.be
Johan Hanssens - 051 309 199 - johanhanssens@fulladsl.be
Koen Vandepitte - 051 727 257 - vandepitte.koen@skynet.be
Ria Wyffels - 050 211 392 - riawyffels@yahoo.com

steenuilwerkgroep: Ludo Momerency - 051 225 280 - ludo.momerency@telenet.be
conservator De Kleiputten: Piet Desmet
webmaster: Philippe Deprez
lay-out: Johan D'haenen - 0485 953 435 - johan.dhaenen@howest.be

Bestuur kern De Reiger:

voorzitter: Jean-Pierre Vandamme - 051 771 213 - jeanpierrevandamme@skynet.be
secretaris: Mathieu Foré - 051 770 061 - mathieu.fore@lin.vlaanderen.be
bestuursleden:
Filip Cardoen - 051 770 159 - info@filipcardoen.be
Bart Debaes - 051 229 088 - bdebaes@yahoo.com
Peter Goossens - 051 249 448
Peter Donck - 0497 450 811 - peterdonck@telenet.be

Bankrekening van Natuurpunt Mandelstreke:

979-9627307-62 p/a Klokkeputstraat 93, 8800 Roeselare

Website: www.natuurpunt.be/mandelstreke

Lidmaatschap van Natuurpunt voor het ganse gezin = €20

(tijdschriften DWW 4x en Natuur.blad 4x) op rekening 230-0044233-21 van Natuurpunt vzw - Coxiestraat 11, 2800 Mechelen

Extra tijdschriften:

Natuur.focus (4x) en Natuur.oriolus (4x) = elk €8,5 of samen €14,5

Leden van andere Natuurpuntafdelingen kunnen "Door Weer en Wind" ontvangen door storting van €5 op **979-9627307-62**

Nestkasten: kleine holenbroeders voor €9 (zelfbouwpakket €5)
vleermuizenkast voor €12,50
mussenhotel voor €20

Voedertafels: vrijstaand/hangend voor €15
muurmodel voor €8

De vermelde bedragen zijn ledenprijzen

Info: Ludo Momerency - 051 225 280 - ludo.momerency@telenet.be

VogelOpvangCentrum

Bulskampveld 8, 8730 Beernem - 050/790 959

Giften voor Mandelhoek

(vanaf €30 met fiscaal attest):

rechtstreeks te storten op rekening **293-0212075-88** van Natuurpunt Beheer vzw, met vermelding "**Reservatenfonds 3576, Mandelstreke**".

Giften voor Vogelwerkgroep Mandelstreke

(vanaf €30 met fiscaal attest):

rechtstreeks te storten op rekening **230-0524745-92** van Natuurpunt Studie vzw, met vermelding "**VWG Mandelstreke - project 2423**".

Werken mee aan dit nummer:

Sofie Butaye, Filip De Keyser, Philippe Deprez, Piet Desmet, Johan D'haenen, Rita Gesquiere, Peter Hantson, Koen Maes, Wim Marichal, Johan Strobbe, Guido Vandembroucke, Jacques Vanderhaeghe, Tim Vandewiele, Ria Wyffels

Foto cover:

boven: Peter Hantson - onder: Piet Desmet

De teksten voor het volgende nummer graag binnen bij de redactie tegen 1 februari 2010

Dit tijdschrift is gedrukt op gerecycleerd papier

ARGENTA

uw appeltje voor de dorst

Spaarbank
Verzekeringen
Leningen
Beleggingen

KANTOOR BABYLON - CBFA 26672
Westlaan 145, 8800 Roeselare, 051 25 10 10

MARIANNE DEPRAETERE - CBFA 48078
Beversesteenweg 363, 8800 Roeselare, 051 20 50 94

LIEVEN MESSEYNE - CBFA 27155
Leenbosstraat 16, 8830 Gits, 051 20 10 86
Ieperstraat 768, 8830 Hooglede, 051 24 45 52

KANTOOR VANHAECKE - CBFA 61160
Rumbeeksestwg 464, 8800 Rumbeke, 051 24 46 53

RUDI VERHOEST - CBFA 46891
Noordlaan 9, 8800 Roeselare, 051 24 01 30

ARGENTA SPAARBANK NV - CBFA 27316
Meiboomlaan 5-7-9, 8800 Roeselare, 051 24 28 27

*Altijd
een groen
streepje
voor ...*

Grafisch ontwerp
Filip CARDOEN

Filipcardoen.be

Rouwcentrum WERBROUCK

Bruanestraat 27
8800 Roeselare
☎ 051 25 16 35

www.rouwcentrumwerbrouck.be

TUINAANLEG - TUINONDERHOUD

HUBERT DAVIDTS
T U I N A R C H I T E C T

Beversesteenweg 369 - 8800 Roeselare
tel.: 051 69 00 30 - fax: 051 69 00 31
info@davidtshubert.be - BE 442 678 603

TULIKIVI

100%
ecologisch
verwarmen

slechts 2 u.
stoken voor
24 u. warmte

BROUCKE
 Kachel & SpeksteenCenter

Diksmuide - Roeselarestraat 92
Tielt - Markt 8 - Oostduinkerke - Leopold II laan 28
www.broucke.be - 051/50 00 87

De nr. 1
in W.-VL.
in
**pellet
speksteen
& hout
kachels**

 ecostream

Zonnestroom. Zuiver en zeker.

Zelf elektriciteit produceren is dubbel interessant.
U bespaart energie én u verdient er geld mee! Het maakt niet
uit of u die energie zelf gebruikt of teruglevert aan het net.
Bovendien gaat u efficiënt om met een natuurlijke bron
van energie en dat is goed voor iedereen.

**Maak daarom elke dag gebruik
van de gratis energie van de zon!**

Onze specialisten vertellen u graag meer over uw
persoonlijke mogelijkheden met zonne-energie.
Neem daarom gerust eens vrijblijvend contact met ons op
via 050 71 51 01 of kijk op www.ecostream.be.

ONZE MISSIE: EEN DUURZAME ENERGIEVOORZIENING VOOR IEDEREEN

**Kite Petrel,
de nieuwe verrekijker van
Natuurpunt**

10%
korting voor
leden van
natuurpunt

Ledenprijs: € 355,50
(incl. BTW)

Natuurwinkel
Stationstraat 40
2800 Mechelen
www.natuurpunt.be/winkel
winkel@natuurpunt.be • 015-43 16 88

Natuurpunt-optiekshop
Pieter De Conincklaan 108 • 8200 Brugge
songdeputter.com • 050-31 50 01

Bij aankoop van een
Kite-verrekijker of -telescoop

1 gratis loupe
Kite Doublet (waarde € 20)

Actie geldig tot 31/10/2009